

A felmentett gyilkos

Az újságírógyilkos Pöfl Oszkár felmentése nemcsak Ausztriában, hanem a kis köztársaság határain kívül is nagy megdöbbenést keltett és még az esküdtbíráskodás leglelkesebb híveiben is kélyelt támaszt a laikus ítélkezés létjogosultsága iránt.

Már a férjgyilkos Grosavescuné felmentése is megrendítette az esküdtbíráskodás hitelét, de annak a bűntudatnak voltak olyan érzelmi vonatkozásai, amelyek a vádlott asszonyt a szerelmében mélyen megsebzett és fájdalma lázában beszámíthatatlanná vált feleség színében tüntették fel a törvény betűjéhez nem kötött esküdtbírák előtt. Pöfl Oszkárrol azonban bebizonyult, hogy mint a Neues Wiener Journal közgazdasági rovatvezetője állását illegális jövedelmek szerzésére használta fel és Wolff Brunónak azért kellett meghalnia, mert ezeket az újságírói tisztességgel össze nem férő üzelmeket leleplezte. A gyilkos Pöfl Oszkárrel szemben semmi olyan körülmény nem adódik, ami a borzalmas tett elkövetője köré a judiciumot megtévesztő romantika koszoruját fonhatná. A zsaroló megölte azt a kollégáját, aki zsarolásait felderítette. Ebben az esetben lehetetlen a jogos felháborodás leghalványabb elemeit is megállapítani és ha Pöfl szörnyű bűnét elmezarodottságnak tulajdoníthatják, akkor ugyanígy büntetlenség járna ki minden bűnözőnek, aki a törvénybe vagy erkölcsbe ütköző cselekményei kinyomozóját vagy megbélyegzőjét erőszakos módon ártalmatlanná teszi. Ez a gondolat pedig a jogbiztonság felbomlásának olyan katasztrófális perspektíváját nyitja meg, amely a felmentő ítélet nyomán felzúdult tiltakozást a legteljesebb mértékben igazolja.

A Neue Freie Presse, amely az európai sajtó egyik legmagasabb színvonalú, leghiggadtabb hangú és legtárgyilagosabb orgánuma, valóságos forradalmi hangon ír a bécsi felmentő ítéletről:

— Ez az ítélet — írja többek között a Neue Freie Presse — durván az igazság arcába vág és azt az érzést kelti, hogy egy napig sem lehet tovább tűrni a mostani rendszert, különben itt minden tisztességes ember vogelfrei és ki van téve egy dühöngő golyójának. *Elérkezettünk a jó erkölcsök és igazságosság semmibebevételének csúcspontjára.* Hát csak az maradjon büntetlen, aki a becsületes embereket agyonlövi? *El lehetünk rá készülni, hogy Ausztriára ráköszönt az ökölgő korszaka. Megérhetjük, hogy nem fognak az esküdtbíráskodásra várni, hanem mindenki maga fogja meggyilkolni és megbüntetni a gonosztevéket.* Az egész közvéleménynek fel kell ébrednie ernyedtségéből és keresnie kell a módot, hogy az ilyen szívenyeltöket letörölje igazságszolgáltatásunkról.

Az az éles kritika, amivel a Neue Freie Presse az esküdtbíráskodás veridiktet ostromozza, csak halvány visszhangja a bécsi lakosság hangulatának, amely annyira izzó, hogy sokan a másfél évvel ezelőtti zavargások megismétlődését tartanak. Azok a jogászok, akik megingathatatlanul kitartanak az esküdtbíráskodás mellett, hangsúlyozzák, hogy nem az intézmény volt a hibás, hanem az emberek voltak alkalmatlanok a bírói szerep betöltésére. Szerintük is gondoskodni kell arról, hogy az esküdtbírási funkció bizonyos értelmiségi fokhoz legyen kötve, amely felettebb ítélőképességet tételez fel. Ez a jogász álláspont is némi reformra szorul, mert a jelenlegi gyakorlatban a modern judikatúrának ez a jegyvere — koncedálja tehát, hogy az esküdtbíráskodás intézménye elcsúszott.

Másfél év óta most harmadszor történt meg Bécsben, hogy gyilkost rehabilitáltak az esküdt, de egyik felmentő ítélet sem volt annyira elképesztő, mint az, amelyik a zsaroló Pöflöt szalválja egy emberélet kioltásának büntetőjogi következményei alól. Sokan tudni vélik, hogy a veridikt a horogkeresztes védők befolyása alatt álló esküdt politikai szimpátiájának megnyilvánulása. Ez, ha igaz, egy okkal több arra, hogy az esküdtbíráskodást megtisztítsák ilyen hallatlan abuzusok lehetőségétől s helyreállítsák az egyensúlyt a laikus igazságszolgáltatáshoz fűződő érdekek és a jogrend követelményei között.

A gyilkos bécsi újságíró felmentése a jobboldali pártok politikai botránnyá

Óriási a felháborodás Ausztriában Pöfl felmentése miatt — Az ügyész nem jelentett be semmiségi panaszt a felmentő ítélet ellen, amely jogerőssé vált

Bécsből jelentik: Pöfl Oszkár felmentése egy közvéleményben, mint a sajtóban megdöbbenő hatást keltett, amit még csak fokoz az tény, hogy az államügyész a perben hozott esküdtbíráskodási ítéletet szemben nem élt jogorvoslattal, úgy, hogy a felmentő ítélet jogerős.

A lapok rendkívül éles hangon támadják az ítéletet és pártkülönbség nélkül az a vélemény, hogy az ítélet a közvélemény jobb érzésének megcsúfolása.

Wilhelm főtörvényszéki tanácsos kijelentette az újságírók előtt, hogy a felmentő ítélet mindenképpen indokolatlan, hiszen az orvosszakértők egyértelműleg megállapították, hogy Pöfl Oszkár a gyilkosságot teljes öniudattal követte el. A bécsi tartományi törvényszék elnöke, dr. Altmann udvari tanácsos, a legnagyobb meglepetéssel értesült a felmentő ítéletről, amelyről kijelentette, hogy arcúcsapása minden jogérzésnek.

Egyik nagytekintélyű bécsi jogász, akinek nagy szerepe van az osztrák igazságügyi kormányzat irányításában, az ügyvel kapcsolatban újságírók előtt a következőket jelentette ki:

— Ausztriában az esküdtbíráskodás intézmény az esetek túlnyomó részében kitűnően bevált. Senki sem beszél külön-külön az igazságos esetek százairól, hanem egész természetesen a közönséget éppen azok az ítéletek foglalkoztatják, amelyek igazságtalanságuk miatt feltűnnek. Azokban az ügyekben, amelyekben az általános jogérzés olyan feltűnő és letagadhatatlan megsértéséről van szó, mint a Pöfl-ügyben kiderül, hogy

az esküdt megválogatása vagy a tárgyalás irányítása körül következett el olyan súlyos hibát, amely az esküdt veridiktjét, mint a közvélemény megnyilvánulását meghamisítja.

A Pöfl-ügyben kimondottan olyan politikai elzártságot érvényesíthettek,

amelyekért nem annyira az esküdt, mint inkább az esküdtet összeválogatói felelősek.

A bécsi esküdtet tudvalevően visszautasították és helyettük csupa burgenlandi embert vettek be az esküdtstékbe, akiknek szélsőjobboldali elfogultságában bízhat.

Az osztrák jogászai körökben tehát a Pöfl-ügyben hozott felmentő ítélet megerősíti azt a felfogást, hogy az osztrák esküdtbíráskodást reformálni kell, de nem olyan irányban, ami a leépítése felé vezetne, hanem az esküdtbíráskodás csmjének tisztaságát kell megvalósítani. A gyakorlat tanulságait az esküdtsték intézményével szemben is érvényesíteni kell és a tanulságok alapján tökéletesíteni kell az esküdtbíráskodást. Ép ezért bizonyára

fel fog merülni az értelemi cenzus megszigorításának terve,

valamint az a terv, hogy a körzeteket, amelyekben az esküdtet ki kell választani, szűkítsék meg. Ilyen reformok után nem fog előfordulhatni olyan eset, hogy egy zsaroló bécsi újságíró ügyében az a burgenlandi gazda ítélkezze, aki azt sem tudja, hogy mi az újságírás, mi Bécs és mi a zsarolás.

Kommercializálják a postát

A belügyminiszter rendeletet adott ki a tartományi komeszárók hatásköréről

Beogradból jelentik: Öfelsége Alekszandar király a beljei vadászatról visszaérkezett Beogradba. Hétfőn délután a királyi pár a régi királyi palotában teadélutánt adott, amelyen a doni kozákok énekára hangversenyezett. A teadélutánra hivatalosok voltak a kormány tagjai is, a külföldi államok követi feleségeikkel és a beogradi társadalom számos előkelősége. A királyi pár a megjelent vendégek között cerclet tartott.

A tartományi komeszárók hatásköre

Zsivkovics Petár miniszterelnök-belügyminiszter hétfőn rendeletet adott ki a tartományi önkormányzatok komeszárójának hatásköréről.

A rendelet szerint a felosztott tartományi közgyűlések és állandó választmányok ellátására a tartományi főispán nevezi ki a komeszárót, aki mint a főispán szerve működik a főispán utasításai szerint. A komeszáró címe: *N. tartományi önkormányzatának komeszárója.* Hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek a tartományi és járási önkormányzatokról szóló törvény értelmében a tartományi közgyűlés és állandó választmány hatáskörébe tartoztak. A tartományi szabályzatok, a tartományi költségvetés és azoknak a határozatoknak előkészítése, amelyeket a törvény szerint a tartományi közgyűlésnek vagy állandó választmányának kellene meghozni, az illetékes állami és önkormányzati szakreferensek ülésén történik, akiknek véleményét jegyzőkönyvbe veszik. Az eddigi önkormányzati szabályrendeletek, amennyiben nem állnak ellentétben az új törvény rendelkezéseivel, továbbra is érvényben maradnak. A tartományi személyzet és referensek a komeszáró utasításai szerint dolgoznak. A tartományi tisztviselők számát a minimumra kell redukálni. A főispán szakreferensei tartományi ügyeket is kötelesek vé-

gezni. A komeszáró fizetését a főispán állapítja meg és az nem lehet nagyobb, mint az állandó választmány elnökének eddigi fizetése. A tartományi költségvetést rendelet formájában hozzák meg és a költségvetés összeállítására nézve az eddigi törvények és rendeletek mérvadóak.

Magánkezelésbe adják a telefont és távirót

A postaügyi minisztériumban előkészítés alatt áll az új postai telefon- és távirótörvény, amely teljesen modern alapon fogja átszervezni a postai és távirószolgálatot és keresztül fogja vinni a posta kommercializálását. A törvény fel fogja hatalmazni a kormányt, hogy a telefont és a távirót magánkezelésbe adja, míg a posta továbbra is állami kezelésben marad.

Főispánok a miniszterelnöknel

Hétfőn több tartományi főispán érkezett Beogradba. A főispánokat a miniszterelnök-belügyminiszter délelőtt és délután fogadta. A főispánok Beogradba rendelőre összefüggésben van a tartományi komeszárók kinevezésével, valamint a politikai szervezetek felosztásával.

A pénzügyminiszter a királynál

A kormány tagjai közül Korosec közlekedési, Svrljuga pénzügyminiszter Drinkovics szociálpolitikai és Mazsarunic kereskedelmi miniszter, akik a két napi ünnepet a fővárostól távol töltötték, visszaérkeztek Beogradba. Svrljuga pénzügyminiszter hétfőn délelőtt kihallgatáson volt Alekszandar király Öfelségénél.

Macsek nyilatkozata a horvát parasztpárt felosztásáról

Zagrebból jelentik: A zagrebi rendőrség hétfőn délelőtt tizenegy órakor oszlatta fel végleg-

sen a horvát parasztpártot. A rendőrség ugyanis a feloszlást hétfőre halasztotta, mert vasárnap nem tudták megtalálni dr. Macsek Vlatkót, a párt ügyvezető elnökét.

Hétfőn délelőtt tizenegy órakor megjelent a Paraszt Otthonban *Tucsán* rendőrtiszt több tisztviselővel, felbontotta a hatósági pecsétet, bemontak a helyiségekbe, ahol mindent lefoglaltak. A leltározás fél egy óráig tartott, amikor teherautón elszállították a lefoglalt dolgokat a rendőrségre.

Macsek Vlatkó dr. a Paraszt Otthonból kijövet, rövid nyilatkozatot adott az újságíróknak és többek között a következőket mondotta:

— Most harmadszor törölnék meg, hogy a horvát parasztpártot feloszlatták. Meg vagyok győződve arról, hogy ez a feloszlítás is ugyanazt fogja eredményezni, mint az első kettő. A horvát parasztpárt akkor a horvát paraszt népek volt csupán a képviselője, ma pedig az egész horvát népet képviseli. Hiszek abban, hogy a parlamentáris rendszert nemsokára visszaállítják.

Az influenza terjesztője: az emberek lelkiismeretlensége

Madridban naponta száz új spanyol megbetegedés történik — Budapestén is sok az influenzás beteg

Madridból jelentik: A spanyol fővárosban naponta átlag száz újabb spanyolnáthás megbetegedés jelentenek. Az állami és magántisztviselők egyharmada beteg. Több iskolát be kellett a járvány miatt zárni.

Londoni jelentés szerint az influenzajárvány Angliában sem gyengült. Az emberek még mindig tömegesen dőlnek ágyukra, úgyhogy csaknem valamennyi nagyüzemben komoly zavarok kelttek be. Egyes irodákban és üzletházakban az alkalmazottaknak több mint a negyedrészét otthon fekszik.

A hatósági orvosok megállapítása szerint könnyen elejét lehet venni az influenza terjedésének, ha az emberek lelkiismeretesebbek volnának. Az orvosok szerint mindenki érezze emberbaráti kötelességének, hogy csak a zsebkendőjébe tüsszentsen. Megállapították az orvosok, hogyha valaki tüsszent, 14 méternyi körzetben veszélyeztetni a többi emberek egészségét. Ha tehát zsufolt helyen, így például villamosban, vagy egy kisebb boltban tüsszent, egész sereg

embert fertőz meg.

London és Glasgow, Anglia leginfluenzásabb városa. Ebben a városban a legsúlyosabbak az influenzazsetek. Eddig ott több mint ezer embernek az influenzája jutott tüdőgyulladásá.

Budapesti jelentés szerint az influenzás megbetegedések Budapestén is egyre szaporodnak, ami a közönség körében érthető izgalmat kelt, mert mindenki emlékszik még az 1918-as nagy spanyoljárványra, amely tömegesen szedte áldozatait. A tisztii főorvosi hivatal megállapítása szerint Budapestén rendkívül sok a náthás hurutos megbetegedés és ezért Csordás Elemér dr. tisztii főorvos figyelmeztette a közönséget a baj megelőzésére szolgáló óvintézkedésekre. A tisztii főorvos hétfőn kijelentette újságírók előtt, hogy Budapestén még egyetlen olyan influenzás megbetegedés sem fordult elő, amely a spanyolnátha ismert tüneteit mutatná, azonban tény az, hogy tömegesen fordulnak elő náthás és hurutos megbetegedések.

Február hó 9-ikén ül össze a jóvátételi szakértői bizottság

Az egyik amerikai delegátus lesz a bizottság elnöke

Londonból jelentik: Amerikai jelentések szerint a jóvátételi szakértői Bizottság első ülését február 9-ikére hívták össze Párisba, Angol politikai köröknek az a meggyőződésük, hogy a szakértői bizottság elnöke csak az amerikai delegátus lehet.

Morgannak az a kijelentése, hogy a bizottság feladata csak a Dawes-tervezet kiegészítésére irányulhat, nem pedig a Dawes-egyezmény felborítására. Londonban általában nagy megnyugvást keltett, annál is inkább, minthogy a Dawes-tervezet eddig kifogástalannak mu-

tatkozott.

Owen Jung amerikai szakértő a sajtó képviselői előtt nyilatkozott és Parker Gilbert sikereire utalva a következőket mondotta:

— Ferde szemmel néztek rám, amikor egy harminckétéves fiatalembert ajánlottam a nagy apparátus igazgatására.

Szép bizonyítékát kaptuk annak, hogy mire képes Amerika ifjúsága. Mi tudjuk, hogy nem kell addig várni, amíg a férfiak ötven-hatvan évesek lesznek, hogy ilyen problémát rájuk bízassunk.

A szubotici villanytelep ultimátumot intézett a fogyasztókhoz

A város vezetősége jogtalanak minősíti a villanytelep körlevelében foglalt követeléseket

A város és a villanytelep között megindult tárgyalások tudvalevően nem vezettek eredményre. A két fél közt fennálló ellentétnek — minden jel szerint — a közönség issza meg a levét. A villanytelep igazgatósága körlevélrel küld szét az áramfogyasztóknak és ennek a körlevélnek bizonyos pontjaiban ultimátum-jelleget van. A *»Tisztelt Fogyasztóinknak«* megszólítású körlevél így kezdődik:

»Kérjük a t. Fogyasztóinkat a következők tudomásulvételére:

1. Az árammérők leolvasása és számlák átadása minden hónap 15—25 között történik.

2. Az áramfogyasztási számlák kifizetése legkésőbb a következő hónap 5-éig kell, hogy megtörténjen. Azon esethen, ha a számla kifizetésére a fent meghatározott időben nem történik meg, minden további felszólítás nélkül az árammérőt lezsereljük.

3. Minden a telep alkalmazottai által és a számla ki nem fizetése miatt történt eljárás után (mint az árammérő lezserelése, a csatlakozás kikapcsolása stb.) 10 dinárt számlázunk ki óránként és emberenként az eltöltött időért.

A körlevél után így folytatódik és összesen tíz hasonló pontot tartalmaz.

A villanytelepnek ez a körlevele érthető megdöbbenést keltett a fogyasztók körében, akik eddig abban a téves hitben voltak, hogy a villanytelep belső él és ezért a minden kereskedőtől megkívánt előzetes engedélyt várták volna a villanytelep igazgatóságától. Ehelyett azonban a villanytelep amint látszik ha-

tósági jogkört vándorl magának és szankciókkal, pénzbírságokkal és az áram kikapcsolásával fenyegeti meg a fogyasztóközönséget.

Hogy a villanytelepnek ez az eljárása nem mindenben jogos, arra jellemző az a hirdetés, amelyet Szubotica város tett közzé, mielőtt tudomást szerzett a körlevélről és amely a *Bácsmegyei Napló* szombati számában is megjelent. A városi hirdetés így hangzik:

»Szubotica város tanácsa.

697/1929. szám.

Hirdetmény.

Felhívjuk a polgárság figyelmét arra, hogy a Szubotici Villanytelep önkényesen, a városi tanács jóváhagyása nélkül körlevelet küldött szét az áramfogyasztókhoz amelyekben a telepnek a fogyasztókkal szembeni viszonyát kívánja rendezni. A polgárság értesíteték, hogy ennek a körlevélnek a rendelkezései nagyrészt alaptalanok és a fogyasztókra nézve nem bírnak kötelező erővel.

Felhívjuk a polgárságot, hogy csak olyan rendelkezéseket respektáljon, amelyeket a város vezetősége is jóváhagy.

Szubotica, 1929. január 19.

Dr. Sztipics s. k.
Polgármester.

A villanytelep azonban ugylátszik nem sokat tö-

rődik a város intézkedésével, mert hétfőn is folytatták a körlevél kikézbésítését. A szegény fogyasztó most már zavarba jön és hovatovább nem tudja mihez köteles tartani magát: a város intézkedéseivel, vagy a villanytelep utasításaival. Nem ártana, ha a városi tanács nyomatkozással intézkedéssel tenné lehetővé a villanytelep jogtalanak minősített körlevelének terjesztését, illetve az abban foglalt szankciók végrehajtását.

Addig is a közönségnek jó tudni, hogy a város nem ismeri el a fogyasztókra nézve kötelezőnek a villanytelep körlevelében foglalt kötelezettségeket.

Ugyvéd és dobrovoljac harca

A szabadlábrahelyezett dobrovoljac nyilatkozata

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Preradovics Milutin sztaribecseji dobrovoljac megtámadta és leütötte Ilkics Teofil sztaribecseji ügyvédet, akivel szemben egy perből kifolyólag peresztes lett.

A cikkre vonatkozólag Preradovics Milutin dr. Dedics Nikola ügyvéd utján a következő helyreigazító nyilatkozatot küldte be:

Lapjuk január 18-iki számában *»Leültött egy sztarikanizsai ügyvédet egy peresztes dobrovoljac«* cím alatt cikk jelent meg, amely ellenem irányuló valótlanosságokat tartalmaz, ezért a sajtótörvény 26. paragrafusára alapján kérem a következők közlését:

Nem igaz, hogy én bosszúból megtámadtam Ilkics Teofil, ellenkezőleg ő támadott meg engem és én védekeztem. Nem volt olyan perem, amelyben ő ügyvéd ellenfelem lett volna. Ilkics nem is ügyvéd és nem is doktor, csupán ügyvédjelölt dr. Török ügyvédi irodájában. Nem igaz, hogy én abérlethe adtam dobrovoljac-parcellám, azt én magam művelem, senkinek ki nem adtam, és nem tudok semmiféle tisztezerdinaros perrel. Ezek rágalmak, amelyek miatt pert fogok indítani.

Megjegyzem, hogy Ilkics azon a napon Ittas volt, durván megtámadott és így történt a sajnálatos eset. Én rokkant vagyok, egy lábam hiányzik, alig tudok járni, lehetetlen tehát, hogy én kezdjek veszekedést olyan dallás fiatalemberekkel, mint például Ilkics. Az incidens miatt a rendőrség letartóztatott, de az ügyészség azonnal szabadlábra helyezett.

Tisztelettel

Preradovics Milutin.

Még nem lőttek száz dinárt a tizdinár-vadászok

Szerdán újabb tizenöt darab száz dinárt érő tizdináros számát közöljük

A *Bácsmegyei Napló* 10 dinár = 100 dinár akciója nagy érdeklődést keltett a közönség körében. A tizdináros vadászat ma a legnépszerűbb szórakozás a Vajdaságban és bár az első tizenöt darab száz dinárt érő tizdináros Szubotican és Bajmokon becsátottuk ki a tiz dinár-vadászat az egész országban megindult.

mert a pénz gyorsan forog és az a tizdináros, amelyet ma Szubotican fizetett ki a *Bácsmegyei Napló* kiadóhivatali pénztára, holnap már Beeskereken, vagy Kragujevacon lehet.

A vadászat tehát megindult, de az első két nap nem hozott kedvező eredményt. Eddig még egy száz dinárt érő tiz dináros sem talált meg, de sokan jelentkeztek olyanok, akik majdnem megtalálták a jó tiz dináros, csak éppen egy számmal, vagy hetű volt más. Természetesen a locavadászok nem kaptak száz dinárt, csak azt a tanácsot, hogy máskor jobban nézzenek meg az újságban leközölt számokat és a saját tiz dinárosuk számát, mert, amint már közöltük is, aki csak majdnem találta meg a számot, az nem találta meg.

A Szubotican és Bajmokon kibocsátott száz dinárt érő tiz dinárosok számai a következők:

Régi tiz dináros bankjegyek (kékek)

B. 447663, — M. 585992, — AM. 100207, —

E. 464200, — AO. 52626, — B. 304635 és P.

42156.

Új kibocsátású tiz dináros bankjegyek:

149 M. 232 — 341 K. 49. — 998 Y 848 — 702

Y 442, — 521 M 91 — 655 M 101, — 743 L

203 — 374 J 34.

Ezen a héten Noviszadon, Szomborban és Topolan újabb tizenöt darab tizen száz dinárt érő tiz dináros indítottunk utnak,

ugygy harminc darab tiz dinárosra lehet vadászni.

Az otthon kiadott száz dinárt érő tiz dinárosok számait szerdai számunkban közöljük

és reméljük, hogy az első napi sikertelenség nem kedvetleníti el a vadászokat és a további tiz dináros vadászat nagyobb szerencsével fog jární annál is inkább, mert nemsokára már harminc darab száz dinárt érő tiz dinárosra lehet vadászni.

A legujabb afgán király ellen is fellázadtak a törzsek

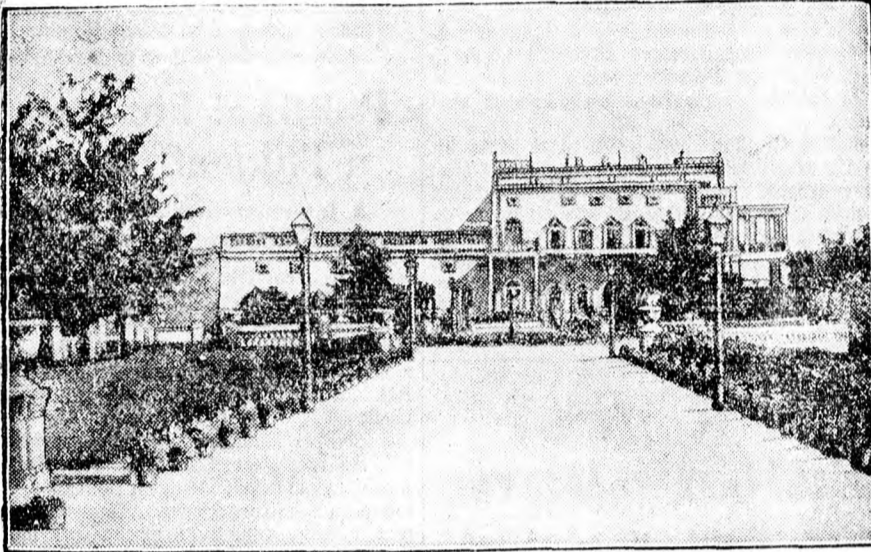
Az indiai kormány husz afgán herceget tart börtönben — Megyilkolták Habib Ullah-t

Londonból jelentik: Perzsa forrásból származó és egyelőre még megerősítésre szoruló jelentések szerint, az Afganisztán nyugati határvidékén élő szuriani-törzs

fellázadt Habib Ullah uralma ellen.

ket, ágyukat, löszert és más hadianyagot vásároljanak. Aman Ullah anyja óriási vagyonát fia rendelkezésére bocsátotta.

Mint Londonból jelentik, odaérkezett jelentések szerint Peshavarban olyan hírek terjedtek el, hogy

Az elhagyott kabuli királyi palota

A törzs harcosai Kabul felé nyomulnak s utjukban mindenütt legyilkolják a tisztviselőket. Farrak városa állítólag a szuriani-törzs kezére került.

Aman Ullah vasárnap összegyűjtötte híveit s nagy beszédet tartott, amelyben felszólította Kandahar lakosságát, hogy támogassa öt további harcaiban.

A volt királynak Kandahar környékén rengeteg híve van

s úgy látszik sikerülnie fog új hadsereget toborozni Habib Ullah elen.

Az indiai kormány újabb elővigyázati rendszabályokat fogantatott, hogy megakadályozza az afgán helyzet további kiéleződését. Mohszin khán, afgán fejedelem Meerutben élő öt fiát börtönbe vetették. Az Indiában élő afgán hercegek közül most már husz van az őrizetben.

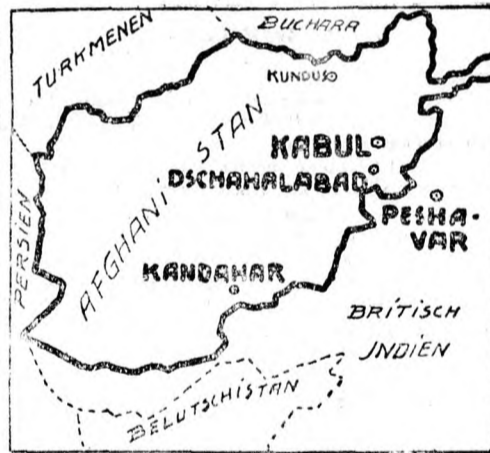
Inayat Ullah, a háromnapos kabuli király feleségével és családjával repülőgépen Peshavarba érkezett. Bambayból vasárnap

két angol repülőgőztag érkezett Karacibebe, ahonnan folytatják útjukat az afgán határra. A repülőgépek valószínűleg Kohat városában fognak állomásozni. Az angol sajtó azt állítja, hogy az afgán határon állomásozó angol légiállotta megerősítése nem áll összefüggésben az afgán zavargásokkal.

A Sunday Express jelenti Kandaharból, hogy Aman Ullah kiáltványt bocsátott ki a kandaris-törzshez és nagy szoldot ígért nekik, ha hajlandók öt a királyi korona visszaszerzésében megsegíteni. Aman Ullah emberei már utnak indultak, hogy repülőgépe-

Afganisztán új emírjét, Habib Ullah kánt meggyilkolták vagy legalább is menekülésre kényszerítették.

Más oldalról még nem erősítették meg ezt a hírt, de

Afganisztán térképe

annyt más forrásból származó hírek is beismernek, hogy Afganisztánban újabb konfliktusokkal kell számolni és a polgárháború még korántsem ért véget.

Kettős elgázolás a batajnica állomáson

Egy tengerészt halálra gázolt a tolatómozdony, egy ismeretlen asszonynak pedig a lábát metszették le a kerekek

Batajnica-ról jelentik: Vasárnap este borzalmas szerencsétlenség történt a batajnica vasútállomáson, ahol néhány méternyire a pályaudvar épületétől

Egy tolatómozdony elgázolta a vonat két utasát, Miloszavljevics Györgye zemuni tengerészt és egy fiatalabb urasszonyt, akiknek személyazonosságát eddig nem tudták megállapítani.

Miloszavljevics még a helyszínen meghalt, az ismeretlen asszonyt pedig súlyos sebesüléssel eszméletlenül szállították be a zemuni kórházba, ahol nyomban műtétet hajtottak végre rajta, felgyógyulásában azonban nem bíznak az orvosok.

Vasárnap éjjel az ujonnan épített második Beograd—zagrebi sínparon vesztegelt a zagrebi személyvonat, amely csak néhány pillanattal előbb futott be. A szomszéd vágányon ugyanekkor tolattak és a tolatómozdony rövid időközökben meglehetősen nagy sebességgel futott el a pályatestnek az állomás előtti részén.

Miloszavljevics, aki a vonat utasai között volt, tudva azt, hogy a személyvonat a menetrend szerint tíz perccel áll Batajnica-ról, magához vett egy üveget és a vágányokon keresztül megindult az állomás-

épülettel szemben levő vendég felé, hogy bort vásároljon. A tengerész nyomában haladt egy jólöltözött, harminc év körülinek látszó urasszony is, aki szintén italt akart hozni a közeli kocsmából.

Abban a pillanatban,

amikor a tengerész és a mögötte haladó nő arra a sínparára értek, amelyen a tolatás folyt, odaért a tolatómozdony és mindkettőjüket elgázolta.

A sötét pályatesten nem vették azonnal észre a szerencsétlenséget,

a gázoló mozdony továbbrohogott és csak percek múlva akadott rá a szerencsétlenség áldozataira az egyik pályáról.

A tengerész már halott volt, az asszony pedig, akinek egyik lábát lemetsztették a mozdony kerekei, vérbefagyva eszméletlenül hevert a sín mentén. A kettős elgázolásról nyomban értesítették az állomásfőnöki hivatalt és a hatóságokat, a lefolytatott vizsgálat során azonban mindeddig nem tudták megállapítani a szerencsétlenül járt nő kiletét.

A kettős elgázolás ügyében a vizsgálatot nagy érdeklődéssel folytatják.

Téli világ

„Megölte valaki magát,
Az hozta ezt a rut időt”.
A nagy Petőfi így dalolta
Közel száz évvel ezelőtt.

Zugott a szél, a vihar tombolt
És költőnk sóhajtá magában:
A boldogság hol lehet másutt?
„Barátságos, meleg szobában”.

Száz év után még mindig így van,
Ha szél veri az ablakod,
Barátságos, meleg szobában
Most is vidáman kacagod.

Ám száz év óta százszor jobb lett,
Mert most tudjuk csak, hogy mi jó,
Hiszen jó költőnk szobájában
Még nem szólott a rádió.

Most tombolhat bármilyen vad tél,
Az uccán zughat fergeteg,
Rádió szól meleg szobámban
S a szél szemébe nevetek.

Igy boldogok a téli esték,
A mulatságról siess, ne késs le.
A rádiót KONRATH d. d.
Szállítja részletfizetésre.

Tisztelgő küldöttségek Manojlovics Dusán főispánnál

Átvette hivatalát Mihaldzsics Sztanoje az új szuboticeai főkapitány

Mihaldzsics Sztanoje, az ujonnan kinevezett szuboticeai főkapitány vasárnap este érkezett Szuboticeára. Az új főkapitány hétfőn délelőtt felkereste hivatalában Manojlovics Dusán főispánt és Sztipics Károly dr. polgármestert, majd a rendőrségre ment, ahol Momirovics Veljko dr. főkapitány fogadta, akit, mint ismeretes, Mihaldzsics helyére, Noviszadra helyeztek át. Mihaldzsics Sztanoje átvette Momirovics Veljko dr.-tól a főkapitányságot, majd a rendőri tiszti kart fogadta és Momirovics Veljko dr. bemutatva őket a főkapitánynak. Ezzel véget is ért a szuboticeai főkapitányi hivatal átadása.

Hétfőn délelőtt érkezett meg Szuboticeára Zubkovic dr. szombori főispáni titkár, a bácskai tartomány jogi referense és a belügyminisztérium rendelete alapján átvette Manojlovics Dusán főispántól a megszüntetett szuboticeai főispáni hivatal irattárát.

Hétfőn délelőtt számosan keresték fel hivatalában Manojlovics Dusán főispánt, hogy elbucsuzzanak Szuboticea város utolsó főispánjától. Többek között megjelentek az Ujságíró Klub kiküldöttjei, a Lloyd husztagu küldöttsége Manojlovics Vladisláv dr. királyi közjegyző és Jakobovics Imre hankigazgató vezetésével. Számos magánszemély, Szuboticea társadalmának vezető tagjai, különböző kulturális és hazafias egyesületek vezetői tették még tiszteletüket a távozó főispánnál.

Elégedetlenség

**a Baumgarten-díjak kiosztása miatt
Tehetséges és támogatásra szoruló írókról feledkeztek meg a segélyek odaitélésénél**

Budapestről jelentik: A Baumgarten-alapítvány első évi díjainak kiosztása nagy elégedetlenséget keltett budapesti irodalmi körökben, ami szinte elkerülhetetlen is volt, mert a rendelkezésre álló összeg nem volt elég ahhoz, hogy egyidejűleg elégtenséget ki minden jogosnak látszó igényt. Vannak azonban a magyar irodalomnak olyan mellőzött munkásai is, akiknek mellőzését irodalmi körökben nemcsak indokolatlannak, hanem sérelmesnek is tartják.

Az elégedetlenség azt hangoztatja, hogy a díjak kiosztásánál főleg a Nyugat körül csoportosuló írók kiikk tagjait favorizálták, ellenben kihagytak olyan érdemes és megilletései gondokkal küzdő írókat, akiket nem lett volna szabad mellőzni, olyanok miatt, akik különben is rendezett életviszonyok között élnek. Így különösen Somlyó Zoltán, Nagy Lajos és Szász Zoltán mellőzését sérelmezik és tartják érthetetlennek azok, akik objektív szemmel figyelik az eseményeket.

Budapesti irodalmi körökben meglehetősen éles kifakadások hangzanak el ezeknek az érdemes és támogatásra szoruló íróknak a mellőzése miatt.

Jugoszláviában is gyilkolt az Amerikában halálraítélt telepes Január 31-ikén lesz a bűnygyben a főtárgyalás

Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken január 21-ikén fogják tárgyalni Prodanovics Cvetkó sztepanovicsevóli telepes gyilkossági bűnperét, amely iránt Délbácskában rendkívül nagy az érdeklődés. Prodanovics Cvetkó szeptember 19-ikén a kiszácsi országuton szivenszurta telepestársát, Vukoszánt Milánt, aki azonnal meghalt. A gyilkos dobrovoljácot letartóztatták és bekisérték a noviszadi ügyészség fogházába.

Prodanovics Cvetkó nagyobb összeget kölcsönzött Vukoszánnak, de ez többszöri felszólítására sem volt hajlandó a kölcsönt visszafizetni. Szeptember 3-ikán Prodanovics betért egy kizsácsi vendéglőbe, ahol Vukoszánt több emberrel kártyázt. Prodanovics erre szemrehányást tett neki, hogy kártyára van pénze, de az adósságát nem akarja kifizetni. Ebből szóváltás keletkezett, majd verekedésre került a sor, amelynek folyamán Vukoszánt késével több helyen megszurta Prodanovicsot. Prodanovics, aki a kapott sebek következtében nyolc napig volt a noviszadi kórházban ápolás alatt, nem tett feljelentést Vukoszánt ellen, de amikor elhagyta a kórházat, elhatározta, hogy bosszút ál táma-

dóján és végezni fog vele.

Prodanovics szeptember 19-ikén az országút mentén levő komlókerítésben dolgozott, amikor kocsi elhaladt Vukoszánt. Prodanovics kiszaladt az országútra, megállította a kocsit és Vukoszánt kiáltott:

— Mondd, Milán, mit szólnál hozzá, ha most én is összeszurkálnálak téged, mint azt te akkor tetted velem?

Vukoszánt erre gúnyosan elmosolyodott, ami a végéig felbőszítette Prodanovicsot, kirántotta kését és szivenszurta Vukoszánt, aki holtan bukott le a kocsirol. Prodanovics önként jelentkezett a csendőrségen, ahol letartóztatták.

Prodanovics Cvetkót, mint a vizsgálat során kiderült, az Egyesült-Államok bíróságai egy Amerikában elkövetett gyilkosság miatt, még a világháború előtt halálra ítélték, de a dobrovoljácnak sikerült megszöknie a fegyházból, visszajött Európába és 1917-ben szolgálatra jelentkezett a szaloniki fronton küzdő szerb hadseregénel. A háború után, mint dobrovoljác itt telepedett le és a futaki uradalom földjéből kapott nyolc holdat.

A titokzatos osztrák gróf a szpliti Hotel „Salon“-ban Galler Dezső, a Becskerekről megszökött gazdatiszt üzemei Szpliben

Beckerekről jelentik: A becskeréki rendőrség megkeresésére — mint megírta — Szpliben a rendőrség letartóztatta Galler Dezső uradalmi intézőt, aki Balázs Ivánnak, az ismert jugoszláv teniszbalnoknak Beckerek közelében fekvő birtokát vezette és aki ellen özeveg Kiss Miksáné tett feljelentést okirat és váltóhamisítás miatt. A letartóztatásra és annak előzményeire vonatkozólag a becskeréki rendőrség a következő szenzációs részletet állapította meg:

Az utolsó bölény

Galler Dezső kitérő megjelenésű, jóarcu, biztonságos fiatal ember, aki idejének túlnyomó részét nem a Balázs-birtokon, hanem Beckereken töltötte. Igazi dzsentri-allurjei voltak, valódi gavallérnak ismerik és erős termete, valamint régi, divatjátmult előkelő allurjei miatt így nevezték általában:

— Az utolsó bölény.

Galler volt tehát az utolsó bölény, az utolsó gavallér magyar ur, előkelő, könnyelmű dzsentri. Impozáns és megnyerő mivoltának tudható be, hogy Beckereken mindenki ismerte és szerette.

Száz hold föld a holdban

Galler Dezső Beckereken bejáratos volt egy előkelő urháza, özeveg Kiss Miksáné házába. Kissné rendkívül intelligens urasszony, aki együtt él édesanyjával és tizenkilencéves leányával. Ebben a családban mindennapos volt Galler Dezső, szinte napon-ta vendégül látták ebédre, vagy vacsorán.

Évek óta tartott már a barátság és Galler már szinte családtagnak számított Kissnénel. Egy napon aztán Galler, a jó barátságra való hivatkozással megengedte magának, hogy egy nagy kéréssel forduljon Kissnéhez:

— Nagyságos asszonyom, sürgősen szükségem volna huszonöt ezer dinárra — mondotta. — Vettem száz hold földet és ez az összeg hiányzik a vételárhoz. Csak nyolc-tíz napról van szó, aztán visszafizetem. Erre a zsebébe nyúlt és elővette a kész szerződést száz hold földről, amelyen az ő neve szerepelt vevőként.

— Ezt a huszonötzert kell még lefizetnem, hogy a vételt perfektuálhassam — mondotta.

A garancia

Kissné meglepte ez a kérés és szabadkozni kezdett, hogy neki nincs annyi nélkülözhető pénze. Galler erre elment azzal a kijelentéssel, hogy megpróbálja az összeget máshonnan előteremteni. Egy kis nehezítés volt a hangjában, ami Kissnének nagyon rosszul esett.

Másnap Galler újra eljött és elmondta, hogy kilencezer dinárt sikerült szereznie, reméli, hogy a hátralévő tizenhatezer dinár kölcsönadása már nem fog Kissnének nehézséget okozni, annál is inkább, mert csak pár napról van szó.

— Ha netán nyugtalanodnék nagyságos asszonyom — mondotta — be is bizonyítom, hogy pár napon belül játszva rendbehozzatom ezt a csekélységet. Itt van ez a váltó — és egy váltót húzott ki a zsebéből — ez ötvenezer dinárról szól és özv. Juhász

Zigmondné, a durgazdag bocsári földbirtokosnő írta alá. Ez a váltó tíz nap múlva lesz esedékes és én hajlandó vagyok biztosítékul lthagyni ezt a váltót és írásba adom, hogyha tíz napon belül nem fizetem vissza a tizenhatezer dinárt, úgy nagyságos asszony a váltó egész értékét bármelyik banknál felveheti.

Erre aztán Kissnének minden legesekélyebb aggodalma is elszlott és kifizette Gallernek tizenhatezer dinárt, a váltót pedig megtártotta zálogként.

A váltó hamis

A tíz nap elmúlt, de Galler nem jelentkezett, sőt újabb tíz nap is elmúlt anélkül, hogy a mindennapos vendég egyszer is eljött volna Kissnéhez. Ekkor aztán Kissné átadta az egész ügyet dr. Migajev Luka ügyvédnek, aki mindenekelőtt özeveg Juhász Zsigmondné-t hívta fel levélben, hogy a váltót rendezze.

Juhász né válaszolt is a felszólításra és abban kijelentette, hogy az ügyvédi felszólítás nagyon meglepte, mert ő senkinek, legkevésbé pedig Gallernek semmiért váltót nem írt alá. Ha az ő aláírása szerepelne mégis valamilyen váltón, akkor az csak hamis lehet. Erre aztán dr. Migajev ügyvéd beadta a feljelentést Galler Dezső ellen csalás és váltóhamisítás miatt. Ugyanakkor pedig Galler Dezső hírtelen eltűnt Beckerekről és senki sem tudta, hogy hova lett.

Az osztrák gróf megjelenik

A múlt év december utolsó napjaiban a szpliti Hotel Salon előtt egy automobil állt meg, amelyből egy elegáns utazóruhába öltözött férfi szállt ki és szó-bát nyitított magának a szállodában. A vendégkönyvbe ezt a nevet írta be: gróf Desverius von Galler. A bejelentőlapra is ezt a nevet írta, továbbá, hogy Bécsben lakik és földbirtokos Ausztriában.

A fiatal osztrák gróf rendkívül előkelően élt Szpliben, elegánsan öltözködött, sürin nyitatta a pezsgős üvegeket és bőkezűen osztotta a borralvalókat. Elegáns névjegyén ótágu korona díszelgett és persze ott is a grófi cím szerepelt.

Közben természetesen számos előkelő külföldivel ismerkedett össze, akiket egymásután vágott meg azzal az egyszerű, de rendszerint sikerrel alkalmazott trüffel, hogy elpanaszolta bizalmasan, milyen pillanatnyi pénzzavarba jutott, de pár nap múlva Bécsből nagy összeget fog kapni. A barátok természetesen önként ajánlkoztak, hogy kisegítik pillanatnyi pénzzavarából.

— A legnagyobb készséggel állok rendelkezésére — mondták és Galler mindig ellenkezett, úgyhogy erőszakkal kellett rátukmálni pár ezer dinár baráti kölcsönt.

Osztrák gróf, széllhámós, söfőr vagy becskeréki csaló?

A titokzatos gróf életmódja csakhamar szemet szurt a szpliti rendőrségnek is. Ami másoknak imponált, épen ez keltette fel a rendőrség gyanúját s a grófi cím. A szpliti rendőrség táviratot küldött a bécsi rendőrségnek, amelyben közelebbi felvilágosítást kért gróf Galler Dezső személyére vonatkozólag. Közölte per-

sze a táviratban a gróf pontos személyleírását is.

Másnap a szpliti rendőrség megkapta a becskeréki rendőrség közözlőlevelét, amely szerint a becskeréki rendőrség egy Galler Dezső nevű fiatal embert keres, aki csalást és váltóhamisítást követett el. A rendőrség e. e. rögtön intézkedett az álgrof letartóztatása iránt. Még mielőtt a letartóztatást foganatosíthatták volna, megérkezett a bécsi rendőrség ávirati válasza is, amely szerint a bécsi rendőrség a nevezettet a személyleírásról azonnal megismerte, azonban az illető nem gróf, hanem söfőr és a Galler név is csak álnév. Nevezett számos csalást és széllhámosságot követett el Bécsben, azután megszökött, miért is kérték az illető letartóztatását és Bécsbe szállítását. A szpliti rendőrségen aztán Galler kihallgatása során elmondta, hogy Beckerekről szökött meg, de sohasem volt söfőr Bécsben.

Galler Dezsőt a napokban Beckerekre szállítják.

Politikai bonyodalmak a Tuka-affér nyomán

A letartóztatott szlovák képviselő imakönyvet kért a fogházban

Pozsonyból jelentik: A rendkívül bonyolult Tuka-ügyben Linhart vizsgálóbíró előtt szakadatlanul folynak a kihallgatások. Vasárnap Pavlik Rudolf szlovák újságíró hallgatta ki a vizsgálóbíró, aki a napokban a cseh néppárt szlovenszkói orgánumban, a Ludovk Politikkában tette közzé a Tuka-ügyre vonatkozó állításait.

Pavlikot kihallgatása végén szembesítették Tukával, aki rabsapkában jelent meg a vizsgálóbíró előtt. Mosolyogva haladt végig a fogházor kíséretében a folyosón, s mikor egy újságíró magyarul megkérdezte tőle, hogy van, Tuka mosolyogva mondotta németül, jó zsargonos kiejtéssel:

— Hászt é írág! — s ezzel már ment is a vizsgálóbíró szobájába.

Tuka vasárnap a vizsgálóbíró utján imakönyvet kért, amit meg is kapott. Tuka a fogságban egész ide-

Tuka Béla dr. szlovák képviselő

jét olvasással tölti, de természetesen csak olyan könyveket kaphat, amelyeket előzőleg a vizsgálóbíró át-nézet.

A Tuka-ügy politikai következményei egyre bonyolódnak. A csehszlovák lapok nagyrésze tőkét kövcsöl az ügyből a szlovák néppárt ellen. Erre nézve a Slovak a következőket írja:

— Ezek a hírforrások Szlovenszkóban hangulatot akarnak ébreszteni a szlovák néppárt és annak vizsgálói fogságban levő képviselője ellen. A Tuka-kérdés a jó idegek kérdése. Akinek jobb idegei vannak, az győz.

A Slovak vezércikkben foglalkozik a prágai politikai körök kulisszatölgötti véleményével a Tuka-ügyben. Az agrárpártnak most nagy érdeke. — írja a lap — hogy figyelje a szlovenszkói eseményeket. Egyes cseh agrár képviselők nyíltan azt mondják, hogy ők most mindenáron meg akarják szerezni az elsőbbséget Szlovenszkón. E klikk élén Hodzsa Milán áll, aki »homo regius« és egyúttal emek következményként miniszterelnök akar lenni. E karrierhez azonban érdemekre volt szüksége, meg kellett mutatnia, hogy Szlovenszkón ő tartja kezében a hatalmat. Erre a legutolsó alkalom az országos és járási választás volt. Hodzsa áttette székhelyét Szlovenszkóra, éjjelnappal dolgozott, az egész kortesapparátust ő maga vezette. De még ezzel sem elégedett meg, hanem ki-erőszakolta a Tuka-affért.

Legjobb hirdetési orgánium a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

Maurer Nándor volt szuboticei tanárt és fiát hétfőn letartóztatták

Hónapokig fogva tartottak egy válófélben levő gazdag fiatal-asszonyt, akit kényszerítettek, hogy váltókat írjon alá

Nagy szenzációt keltett Szubotícán az a hír, hogy a rendőrség több napig tartó nyomozás után rejtélyes zsarolási bűnyügre derített fényt és ennek eredményeként hétfőn délben

letartóztatta Maurer Nándor nyugalmazott szuboticei polgári iskolai tanárt, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének volt igazgatóját és fiát, Maurer Ödön huszonhatéves fiatalembert, akik az ellenük érkezett feljelentés szerint

lakásukon fogvatartottak egy fiatal szuboticei asszonyt, akit veréssel és fenyegetésekkel arra kényszerítettek, hogy aláírjon egy ötszáz ezer dinárról szóló váltót.

A letartóztatás híre Szubotícán annál is inkább keltett óriási feltűnést, mert a Maurer-család vezető szerepet játszott a város társadalmi életében. Maurer Nándor hosszú időn át tanára volt a polgári iskolának, később nyugdíjazták és ekkor került a Gazdák Biztosító Szövetkezetéhez, ahol mint igazgató évek óta működött.

Az úgynök, amely miatt Maurer Nándort és fiát letartóztatták főszereplője egy Jaramazovics Ilona nevű tizenhét éves szuboticei asszony. Ez a fiatal asszony tizenhat éves korában feleségül ment Zvekanovics Szipán bajmoki vendéglőshöz, akivel egészen a múlt év nyaráig együtt élt. A házasság nem volt boldog, a fiatal asszony, akinek sem anyja sem apja nem élt, a boldogtalan családi élet miatt el akart válni férjétől.

Maurer Ödön a biztosító társaság autóján többször tett kirándulást Bajmokra és ilyenkor mindig Zvekanovics vendéglőjében szállt meg. Az elegáns fiatalember itt ismerkedett meg Zvekanovicsnéval, akinek férje ebben az időben katona volt. A fiatalasszony és Maurer Ödön között barátság fejlődött ki, az asszony bizalmasan elmesélte ismerősének, hogy boldogtalan életet él és szeretne elválni férjétől. Maurer Ödön ettől kezdve gyakori látogatója volt a bajmoki vendéglőnek és eközben különös lépésre határozta el magát. Tudta, hogy a fiatal asszonynak ötvenkét lánca földje van, amelyet még szüleitől örökölt. Egy alkalommal azt az ajánlatot tette Jaramazovics Ilonának, hogy szökjön el vele, hagyja ott azt a házat, amelyben csak boldogtalanságban volt része és jöjjön vele Szubotícára, ahol az ő szüleinél fog lakni mindaddig, amíg a válóper el nem intéződik és akkor feleségül veszi.

Asszonyszöktetés

A fiatal, tapasztalatlan asszonynak tetszett ez az ajánlat és a múlt év októberében összehajkolt a holmijait és Maurer Ödönnel Szubotícára jött.

Maurer Ödön az asszonyszöktetésről előre értesítette szüleit, akik Szubotícán a Kralja Petra-park 1. szám alatt Mamuzsics Lázár volt szuboticei polgármester házában laktak.

Maurer Nándor és fia azt mondták a fiatalasszonynak, hogy az emeletes palota az övék és biztosították Jaramazovics Ilonát, hogy náluk igazi meleg otthonra talál,

mint lányukat fogják szeretni. A fiatalasszonynak tetszett az előkelő lakás, a szeretet, amellyel körülvették és nyugodtan várta, hogy válópera, amelyet időközben megindított, befejeződjék és feleségül mehessen Maurer Ödönhöz.

Teltek a hónapok és Jaramazovics Ilona ezidő alatt igen ritkán hagyta el a »Maurer-palotát«, mert valahányszor el akart menni valahová, mindig lebeszéltek, azzal az ürüggyel, hogy nem ajánlatos, hogy rokonaival találkozzék. Ez a fogság kezdett gyanus lenni a fiatalasszonynak, de mivel senkivel sem érintkezhetett, semmit sem tudott meg szíves vendéglőtől, Maurerék mindennel ellátták az asszonyt, külön szobája volt, semmiben nem látott hiányt, a házban szabadon járhatott-kelhetett, de azt felügyelet nélkül nem hagyhatta el.

Először az tűnt föl az asszonynak, hogy Maurerék, bár a ház az övék, mégis elég szűkösnek laktak és megkérdezte, hogy miért nem lakják az egész emeletet, ahol kényelmesebb lakások vannak. Azt a választ kapta, hogy a lakások bérbe vannak adva és a lakókat nem lehet kitenni. Újabb hetek teltek el és az asszony állandóan csak a két Maurer kiséretében mehetett le az uccára. Soha egy percre sem hagyták egyedül és most már ezt a különös viselkedésüket azzal indokolták, hogy tudomásuk szerint férje, Zvekanov Szipán hosszúat akar állni rajta, amiért elhagyta. Azt ajánlották az asszonynak, hogy ne hagyja el a házat, mert könnyen baja történhet. Ezzel a mesével egy időre ismét sikerült megayugtatni Zvekanovnéval és a komplikáció csak akkor kezdődött, amikor az asszony megtudta, hogy a ház nem Maureréké. Ettől az időtől kezdve mindinkább gyanusabbnak tűnt fel előtte a

Maurer-család viselkedése. Gyanuja csak fokozódott, amikor egy ízben Maurer Nándort váltókat kezdett emlegetni. Arról beszélt neki, hogy minden eshetőségre el kell készülni és biztosítani kell a házassághoz szükséges anyagi bázist. Ez a körülmény nagyobb óvatosságra bírta a fiatal asszonyt, aki már szeretett volna szabadulni, de Maurerék azzal tartották vissza, hogy a válóper hamarosan letárgyalják és akkor megkötethetik a házasságot.

Szigorított szobafogság

Maureréknál volt alkalmazva Bódis Ilona huszonkét éves cselédnő, akivel más híján a fiatal asszony gyakran elbeszélgetett. Ez a cselédnő közölte az asszonnyal, hogy a ház nem Maureréké és hogy nem is gazdagok. Jaramazovics Ilona viszont elmondta a cselédnőnek Maurerék érthetetlen óvatosságát, hogy most már még az udvarba sem mehet egyedül, állandóan a szobában kell tartózkodnia és ha valahová mégis el akar menni, Maurer Ödön és Maurer Nándor állandóan mellette vannak.

Ebben az időben egyszerre nagy változások történtek. Maurer Nándor úgy látszik biztosítani akarta fia jövőjét és

mindenáron meg akarta szerezni a nő földjét.

A fiatal asszony helyzete egyre tarthatatlanabbá vált, gyakran voltak közte és Maurer Nándor között szóváltások, úgy hogy később már csak fenyegetésekkel tartózkodtak vissza Jaramazovics Ilonát, aki most már látta, hogy a vagyonát akarják megkaparintani.

Mindenek tanuja volt a cselédnő, aki azt ajánlotta a fiatal asszonynak, hogy szökjön meg a házból és menjen el rokonaihoz. Ebben meg is egyeztek. Jaramazovics Ilona egy alkalommal, mikor Maurerék nem voltak otthon, összecsomagolt, a cselédnő kocsit hozott és az asszony már éppen utrakészen állott, amikor váratlanul hazaérkeztek Maurerék és megakadályozták a szökést. A cselédnő, amint ő ezt a rendőrségen vallotta, Maurer megverte és megfenyegette, hogy felmond neki ha megegyezik segédkezni mer ilyen ügyekben.

Közbelépnek a rokonok

Jaramazovics Ilona rokonai rossz szemmel nézték, hogy az asszony ilyen hosszú ideig élvezi Maurerék vendégszeretétét és úgy látszik, gyanút is fogtak, mert elhatározták, hogy bírót uton fogják kérni Jaramazovics Ilona gyámság alá helyezését. A rokonoknak ez a lépése keresztezte Maurerék tervét, akik attól tartottak, hogy ha a bíróság kimondja a gyámság alá helyezést, az asszony nem rendelkezhet a vagyonával és a házasságból nem lesz semmi. A rokonság által indított perben a fiatalasszony ügyvédje, Gavanszki Sándor dr. szuboticei ügyvéd volt, aki ellenzte a gyámság alá helyezést, de természetesen semmit sem tudott arról a spekulációról, amely ügyfélnek vagyonáért megindult. Annyit tudott, hogy az asszony Maureréknél lakik és hogy Maurer Ödön feleségül akarja venni, amint a válóper befejeződik.

A gyámság alá helyezést per tárgyalása ez év január 16-ikára volt kitűzve a szuboticei bíróságon és a tárgyalást megelőző napon 15-ikén dr. Gavanszki magához hívatta az asszonyt, hogy vele egyes dolgokat megbeszéljen. Jaramazovics Ilona meg is jelent, de ekkor is vele voltak Maurer Nándor és Ödön, akik még az ügyvédhez is elkísérték az asszonyt.

Az ügyvédi irodában úgy adódott a helyzet, hogy a fiatal asszony egy percre egyedül maradt. Felhasználta ezt az alkalmat és azt mondtotta dr. Gavanszkinak:

— Fontos beszélni valóm lenne a doktor ural. Legyen szíves úgy csinálni, hogy egyedül maradhasunk.

Ez akkor nem volt lehetséges, de dr. Gavanszki azt mondtotta az asszonynak hogy másnap, 16-ikán, a tárgyalás napján legyen ott az irodában és ha a tárgyaláson szükség lesz rá, majd oda fog érte telefonálni. Ezt a felszólítást már Maurer Nándor és fia is hallották, akik elérkezettnek látták az időt arra, hogy az asszony vagyonát biztosítsák a maguk számára.

Váltók aláírására kényszerítették Jaramazovics Ilonát

Ugyanczen a napon 15-ikén este, amikor az ügyvéd irodájából hazamentek, furcsa események történtek a Maurer-házban. Este a fiatalasszony egyedül volt a szobájában, amikor bejött oda Maurer Nándor és a fia. Maurer három darab váltót tett az asszony elé.

A váltók félmillió dinárról szóltak, Maurer felszólította az asszonyt, hogy a váltókat írja alá a saját érdekében, mert csak így mentheti meg a vagyonát.

Az asszony erre nem volt hajlandó.

Ekkor bezárták az ajtókat és különböző fenyegetésekkel arra kényszerítették Jaramazovics Ilonát, hogy a váltókat írja alá, amit a megfélemlített asszony meg is tett.

Másnap 16-ikán Jaramazovics Ilona, ahogy előző nap dr. Gavanszki-val megbeszélte, megjelent az ügyvédi irodában. A fiatal asszony még mindig feldúlt állapotban volt. Szeme vörös volt a sírástól és az átvirrasztott éjszakától. Izgalomtól remegő hangon mondtotta el dr. Gavanszki Sándornak az utolsó hónapok szenvedéseit Maurerék házában, majd elmondta, hogy az előző este mi történt a bezárt szobában. Részletesen elmondta, hogy milyen fenyegetésekkel akarták már régebben arra rábírn, hogy váltót írjon alá a házasság biztosítására. Elmondta meghiusított szökésének történetét is, majd azt, hogy előző este a két Maurer milyen erőszakos eszközökkel kényszerítették a váltók aláírására.

— Elcsinto szép szöval kértek, hogy írjam alá a váltót — mondotta Gavanszkinak az asszony — de én már tudtam, hogy csak a vagyonomra pályáznak és kijelentettem, hogy nem írom alá, akkor megfenyegettek és

később durván rámtámadtak, majd megütöttek,

Félelmemben megfogtam a tollat és

aláírtam egy kétszázötvenezer dinárról, egy kétszáz ezer dinárról és egy ötvenezer dinárról szóló váltót,

amelyeket Maurer Nándor eltett és rámparancsolt, hogy feküdjek le, ne féljek semmitől, a vagyonomat most már nem vehetik el.

Dr. Gavanszki Sándor ügyvéd az asszony szenzációs bejelentései után azonnal látta, hogy miről van szó és nyomban felkereste Makszimovics Szvetiszláv vezető ügyészt, akivel közölte az esetet. Ugyanazon a napon dr. Gavanszki írásban felszólította Maurer Nándort, hogy a Jaramazovics Ilona által aláírt váltókat adja át neki. Az ügy rendezésére másnap, 17-ikén délelőtt kilenc óráig adott időt az ügyvéd, felszólította Maurer Nándort, hogy ha addig a váltókat nem juttatja el hozzá, büntető feljelentést tesz ellene az ügyészségen.

Jaramazovics Ilonát dr. Gavanszki nem engedte többé visszatérni Maurerérekhez, hanem azonnal elküldte rokonaihoz Csantavírra. Az asszony még aznap el is utazott.

Elérkezett az ügyvéd által kitűzött határidő, de dr. Gavanszki a váltókat nem kapta meg, mire írásbeli feljelentést tett az ügyészségen. A feljelentésben az ügyvéd ismertette az egész ügy előzményeit és kérte Maurer Nándor és felesége, valamint fia ellen a bűnyügy eljárás megindítását. Azonban még mielőtt az ügyészség intézkedhetett volna, váratlan esemény történt.

A cseléd is feljelentést tett Maurerék ellen

Bódis Ilona cselédnő, aki 15-ikén este a lezárt ajtón keresztül hallotta a szobában folyó párbeszédet, majd vitát és végül az ütlegetés zaját, megijedt, hogy komolyabb dolgok történnek, összehajkolt a holmijait és megszökött anélkül, hogy távozását bejelentette volna.

Másnap, 16-ikán délelőtt Bódis Ilona megjelent a rendőrségen és az ügyeletes rendőrkapitányt kereste. A cselédnőnyt Mijatov Tósa rendőrkapitány elé vezették, aki meghallgatta. Bódis Ilona elmondta mindazokat az eseményeket, amelyek Jaramazovics Ilonától egészen a 15-ikéi zsarolásig történtek. Közölte, hogy azért tesz feljelentést, mert az asszony, akiről szó van, nem távozott el a lakásból egy percre sem.

— Ugy örök, mint egy rabot — mondotta — és bár többször meg akart szökni, egy ízben sem sikerült neki, mert vagy megakadályozták, vagy újabb hitegetésekkel lebeszéltek arról, hogy eltávozzék.

A rendőrségen jegyzőkönyvet vettek fel Bódis Ilona vallomásáról és megindították a nyomozást a rejtélyes eset tisztázására. Eközben az ügyészségre is megérkezett dr. Gavanszki feljelentése, amelyről az ügyészség értesítette a rendőrséget és az aktákat átadták Mijatov Tósa rendőrkapitányhoz, aki munkához kezdett, hogy a titokzatos zsarolási esetre fényt derítsen.

Egyéb ügyek miatt is eljárás folyik Maurerék ellen

Mindenekelőtt megállapították, hogy

Maurer és fia ellen két más ügyben már folyik eljárás, Maurer Nándor ellen IV. 725/928, szám alatt sikkasztás miatt egy feljelentés fekszik az ügyészségen.

A feljelentést az a biztosító társaság adta be, amelynek Maurer Nándor igazgatója volt.

Maurer Ödön ellen IV. 1520/929, szám alatt lopás miatt fekszik feljelentés az ügyészségen, mert egy horgosi gazdálkodó zsebéből az apja irodájában kivette a pénztárcát,

de a lopásra rájöttek és a pénzt megtalálták a melékhelyiségben elrejtve.

Mijatov Tósa rendőrkapitány szombaton kihallgatta a Kralja Petra-park 1. számú ház házmesterét, annak feleségét és leányát, akik megerősítették Bódis

Ilona cselédeány vallomását, valamint dr. Gavanszki Sándor ügyvéd feljelentésében foglalt adatokat.

Elmondották, hogy január 15-ikén este ők is hallották, hogy

Maurerék egyik szobájából hangos szóváltás, majd dulakodás zaja és egy asszony jajveszélése hallatszott ki.

Mindezeknek az alapján *hétfőn délelőtti elrendelték Maurer Nándor és fia, Maurer Ödön letartóztatását.*

Maurer Nándort a Városi-kávéházban találták meg a detektívek és felszólították, hogy kövesse őket a rendőrségre. Az előállításnak a kávéház több vendége szemtanuja volt és így a hír gyorsan elterjedt a városban. Maurer Ödönt a lakásán találták meg a detektívek és előállították a rendőrségen, ahol déli tizenkét óra körül közölték velük az előzetes letartóztatásról szóló határozatot.

Miatov rendőrkapitány hétfőn délelőtti kihallgatta

Maurer Nándort és fiát. Mindketten tagadták, hogy erőszakkal tartották volna vissza Zvekanovné és tagadták azt is, hogy a váltók aláírására kényszerítették. Azt állították, hogy az asszony azért írta alá a váltókat, mert számított arra, hogy Maurer Ödön elveszi feleségül.

A rendőrség kedden Maurer Nándort és Maurer Ödönt átadja az ügyészségnek.

Szuboticán nagy meglepetést keltett Maurer Nándor letartóztatása. Maga az ügy egészen érthetetlen azoknak, akik Maurer ismerik, annál is inkább, mert Maurernek, mint intelligens embernek tudnia kellett, hogy a váltók, amit a kiskoru asszony írt alá, érvénytelenek s így a komplikált celszövényekkel tarkított históriából semmi hasznót nem remélhetett. Minthogy a kényszer alatt aláírt váltókat is visszakarta Jaramazovics Ilona, még érthetlenebb ez a bűnügyi rejtély, amelyre hihetleg világhosszút derít a büntető vizsgálat.

Megtalálták Salamon király feleségének múmiáját

Moti Maris, a királyné, maga itta meg a mérgezett bort, amivel Salamon királyt akarták elpusztítani

Londonból jelentik: A *Daily Mail* közli az *A I Morkattan* című egyiptomi lapnak azt a jelentését, hogy Jeruzsálemben felfedezték

Salamon király kedvenc egyiptomi feleségének sírhelyét

a múmiával együtt. A sírkamara pompája felülmúlta a Tutankhamenét is. A sírkamrában talált tárgyak esodálatos szépségűek és igen nagy értékűek.

A múmia aranykoporsóban fekszik és drágakövekkel díszített takarók burkolják. Ujjain több gyűrű van, fején pedig korona. A múmia mellett héberírásos papirusztekercset találtak, amelyről azt hiszik, hogy

Salamon maga írta,

aki dicséri benne kedvenc feleségének erőit. A papirusz szerint Salamon felesége, akinek leányneve Moti Maris volt, Memphishből származott, uralkodásának harminchatodik évében halt meg. Tulajdon palotája alatt temették el.

»miután férjéért feláldozta magát.«

A papirusz-tekercs közli továbbá, hogy Salamon király az írta való szeretet kifejezésül és hűségének, valamint önfeláldozásának elismerésül sajátkezűleg tette fejére azt a pompás koronát, amelyet Salamonnak trónrajtása huszonötödik évfordulója alkalmából népe ajándékozott.

A papirusz ezeket mondja még:

Amento, Salamon feleségének atyja, három hónappal a kedvenc feleség halála előtt idejött Egyiptomból ajándékokkal megrakodva, de azzal a titkos szándékkal, hogy

Salamont ledöntse a trónról és az országot Egyiptom királyának nevében birtokába vegye.

Egy napon Amento magánkihallgatást kért Salamontól, miután előbb leányának, Motinak megparancsolta, hogy

Salamont mérgezzé meg.

Amikor Moti belépett, — mondja tovább a papirusz — kelyhet és bort hozott. Nem gyanakodtam emiatt, bár észrevettem, hogy Moti halottsápadt. Amikor Moti a bort a kehelybe öntötte, láttam, hogy Amento nem nyult a maga kehelye után. Ennek ellenére még mindig minden gyanakvás nélkül ajkaimhoz emeltem a kehelyt. Ebben a pillanatban Moti, aki mellettem állott,

kiragadta kezemből a kehelyt s maga itta meg a bort.

Pár pillanattal állva maradt. Atyja a düh kiáltásával menekült ki a szobából. Moti nemsokára haldokolva roskadt karjaim közé. Az álnok Amento megmérgezte magát, de leánya Moti, az én szeretett feleségem, saját életének feláldozásával megmentette az én életemet.

A május 15-ikén érvénybelépő menetrend figyelembe veszi a Vajdaság érdekeit

Huszonöt motoros mozdonyt helyeznek üzembe a Vajdaságban — Sztanojlović Sándor becskerekai kamarai titkár nyilatkozata

Becskerekről jelentik: Pár nap előtt országos közlekedésügyi konferencia volt Beogradban, amelyen a becskerekai kamara képviselőiben Sztanojlović Sándor kamarai titkár vett részt. A konferencián Sztanojlović titkár felszólalt és kérte, hogy a vonatok számát a Bánátban ne szállítsák le.

Bánáti gazdasági körökben bizonyos elégedetlenséget keltett, hogy Sztanojlović újabb vonatjáratok heállítást talán felében nem tette szóvá a bánáti gazdasági kívánalmakat. A beogradi konferenciáról Sztanojlović Sándor kamarai titkár a következőket mondotta:

— Azok a gazdasági körök, amelyek nem helyeselték, hogy a közlekedési minisztérium konferenciáján nem tettem észrevételeket az új menetrendre vonatkozólag, bizonyára nem tudják, hogy két nappal a beogradi konferencia előtt *közlekedési konferencia volt Szuboticán* a vasutigazgatóságnál, amelyen *Borkó Jakab* vasutigazgató, a vasutigazgatóság szakreferense, a noviszadi és a becskerekai kamara, a szuboticei Lloyd, valamint Noviszad és Kikinda város kiküldöttjei vettek részt. Ezen a konferencián megtárgyaltuk a május tizenötödikén életbelépő új menetrendet és egyben megállapodtunk abban, hogy a beogradi konferencián a menetrend ellen, amely a *Bácska és Bánát* nézve a mi kívánásaink figyelembevételével készült, nem tesszünk feljegyzéseket.

— Minthogy a szuboticei vasutigazgatóság minden kérdésben a technikai lehetőség határain belül eleget tett kívánásainknak, természetesen, hogy felesleges lett volna a beogradi országos konferencián előállni ugyanazokkal a kívánásokkal, amelyeket Szuboticán már teljesítettek. Minthogy azonban a szuboticei konferencián sehogyan sem lehetett megállapodni a Vinkovcén át Zagrebbal való összeköttetésre nézve, mivel az a beogradi vasutigazgatóságtól is függött, ezért ezt a kérdést a beogradi konferencián is tár-

gyalunk kellett és a szuboticei és noviszadi kiküldöttek támogatásával sikerült is *Bánátnak Zagrebbal való közvetlen összeköttetést biztosítani.*

— A beogradi országos közlekedési konferencia elnöke beszédében kijelentette, hogy a nem rendkívül személyszállító vonatjáratokat be fogják szüntetni. Én a konferencián azt követeltem, hogy a vonatok számát semmi esetre se redukálják, miután a szuboticei konferencián a legszükségesebb vonatredukciót már keresztülvittük. A Bánátnak Noviszadon és Bogojevón át Vinkovcével, illetve Zagrebbal való személyközlekedését nem lehetett megvalósítani, mert a közlekedés ezen a vicinális vonaton kényelmetlen és igen lassu volna, minthogy itt a vonatok alig 25—30 kilométeres sebességgel haladnak.

— Tekintetbe véve a bánáti vasutvonalak észak felé gravitáló építési irányát, a rossz alapzatot, az elégtelen és régi mozdonyokat, a rossz szenet, a vonalak rövidségét és a vízhiányt, mi, kamarai kiküldöttek megtettünk mindent, hogy a gazdasági viszonyoknak megfelelő menetrendet biztosítsunk a Vajdaság részére addig is, amíg a kilátásba helyezett motorkocsikat az összes rövid vicinális vonalon be nem vezetik.

— A Vajdaság részére huszonöt vasuti motorkocsit irányoztak elő. A motoros kocsik a megtartott próbákban nagyszerűen beváltak és most már csak az a kérdés, hogy a közlekedésügyi minisztérium mikor fogja beszerezni a tervbevitelt motorkocsikat. A motorkocsival vont vonat sebessége a vicinális vonalon ötven kilométer lesz, miáltal a menetidő jelentősen megrövidül. A Bánát területén többek között a következő vonalakon fogják bevezetni a motorkocsi közlekedést: Velikakikinda és Dragutinová között, esetleg egész Becskerekig, Becskerek és Módos között, Kovin és Alibunar között, Szécsány és Koracica között, valamint Becskerek és Pancsevo között.

— A május tizenötödikén életbelépő új menetrend két közvetlen összeköttetést biztosít naponta a Bánátnak Zagrebbal, Becskerek és Pancsevo között naponta négy személyvonatpár fog közlekedni; Szubotica és Becskerek között szintén négy; Vrsac és Belackva között három vonatpár lesz; Vrsac és Becskerek között kettő; Kikinda és Dragutinová között pedig naponta nyolc vonatpár fog közlekedni.

— A Páris—bukaresti szimplon-expresszhez a Dragutinovával való összeköttetést nem fozsziroztam, mert először is egy vonatpárral többet venne igénybe Becskerek és Dragutinová között, másrészt pedig aligha utazna vele valaki is Zagrebbé, mivel Vinkovcitol Zagrebbig az utasok kötelesek hálókocsi jegyet váltani az elsőosztályu vasuti jegy mellett és ez nagyon megrágitán az utazást. Éppen ezért ezen a vonalon nem lenne meg a szükséges forgalom.

Elmondta még Sztanojlović titkár azt is, hogy a beogradi konferenciával egyidejűleg az ország összes kamaráinak titkárai a kereskedelmi minisztérium meghívására konferenciát tartottak, amelyen megvitaták a külkereskedelmi fejlesztése érdekében létesítendő külkereskedelmi igazgatóság felállításának kérdését. A külkereskedelmi igazgatóság feladata az lesz, hogy az ország külkereskedelmét állandóan figyelemmel kísérje és pontos statisztikai adatokat vezessen róla. A kamarai titkárok felkeresték dr. Mazsuranics Velimir kereskedelmi minisztert is, akit hivatalában üdvözölték. A miniszter kijelentette, hogy munkásságában a kamarák közreműködését kívánja igénybevenni, mert tisztában van a kamarák fontosságával és közgazdasági jelentőségével.

Szólóbból — kukorica

Hat kukoricatolvajt ítelt el a szuboticei törvényszék

A szuboticei kerületi törvényszéken hétfőn tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa a hat rendbeli lopás büntetvével vádolt Téglás József bácskátolpai lakos és társai bűnügyét. Téglás József kivül vádolva voltak Téglás felesége, továbbá Szakulics Kata, Kovács István bányász, Téglás János, Bódog Ferenc lakatos, Spisák István csász és Baranyai József kereskedő. Utóbbi ellen az volt a vád, hogy a többieket rábeszélte arra, hogy lopjanak kukoricát. A vádlottak közül csak Téglás József van letartóztatásban. A vád szerint Falcione Árpád bajsai birtokáról, továbbá Gayer Péter földjéről loptak kukoricát, míg egy ismeretlen birtokos földjéről nagymennyiségű krumplit vittek el.

A tárgyaláson a vádat Makszimovics Szvetisláv államügyész képviselte. Téglás Józsefet hallgatták ki elsőnek és elmondotta, hogy a kukoricát nem lopta, hanem cserébe kapta Spisák József csőztől egy kosár szőlőért. Kocsival ment Szivácra feleségével és fivérével, Jánossal, amikor egy kukoricaföld szélén találta Spisákot, aki ott állott a vállán puskával és mellette két kiskutyával. Megállt a kocsival, a csász odajött és meglátta a szőlőt. Erre azt mondotta, hogy adják neki a szőlőt és cserébe szedjenek kukoricát. Néhány zsák kukoricát vittek el. Másnap ismét odamentek kukoricát szedni. A kukoricát eladták és a pénzt elosztották egymásközt. A többi vádlott beismerte a vádbeli cselekményt és majdnem valamennyi azzal kezdte a vallomását, hogy *loptam*. A nyolcadrendű vádlott Baranyai József kereskedő, amikor a bírói asztalhoz szólították, az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát, felindulástól remegve felelt:

— Szégyenlem, hogy egész Topola arról beszél, hogy én rábeszéltem volna ezeket, hogy lopjanak kukoricát. Ez tisztán ráfogás. Én gabonakereskedő vagyok, kukoricát hoztak hozzám, megvettem a palán, amit bizonyítani is tudok. Amikor a lopás kiderült, bejöttek hozzám a csendőrök és a padlásomon, ahol sok bevásárolt kukorica volt, összeszedtek vagy tizenkét-tizenhárom métermázsát és elvitték. Én soha senkít rá nem beszéltem arra, hogy lopjon és a lopásról nem tudtam.

A bíróság a vádlottak után néhány tanut hallgattott ki, akik szintén vettek a kukoricából, de a rendes napi áron és sejtelmük sem volt arról, hogy az lopásból ered. Papacsek József, Gayer Péter ispánja, tanuvallomásában elmondotta, hogy a birtokon észlelte, hogy a csöves kukorica egyre fogy és hogy azt rendszeresen lopják. Sokáig nem tudott nyomára jutni a tolvajoknak, míg végre egyszer rajtakapta Téglás Józsefet, a feleségét és Téglás Jánost. Jelentette az esetet a csendőrségnek és feljelentésére így indult meg az eljárás.

A perbeszédék után a bíróság meghozta az ítéletet, amely szerint Téglás József elsőrendű vádlottat bűnösnek mondta ki lopás büntetésben és hatvani börtönrre ítélte. A másodrendű vádlott, Téglás Juliskát szintén hatvani börtönrre ítéltek, a harmad-, negyed- és ötödrendű vádlottat két-két havi, a hatodrendű vádlottat egyhavi fogaázra ítéltek.

Baranyai József kereskedőt a bíróság felmentette a vád alól, miután bűnössége mellett egyáltalán nem merült fel bizonyíték, sőt a bizonyítás során kiderült, hogy nem is volt oka rábeszélni senkit arra, hogy lopjon. Az ítélet jogerős.

Megfagyott a szántóföldön egy sztarakanizsai molnár

Vadászat közben találtak rá holttestére

Szentáról jelentik: A szentai határban szombaton rendezett körvadászat alkalmával, a vadásztársaság több tagja a hóval borított szántóföldeken egy idősebb férfi holttestére bukkant. A leletről hazatérőben értesítették a rendőrséget, ahonnan azonnal bizottság szállt ki, de a már beállott sötétség miatt nem találták meg a holttestet.

Vasárnap Manics Vojin rendőrkapitány vezetésével újabb rendőri bizottság szállt ki és már este volt, amikor rá akadtak a hóval beborított holttestre. A holttest megvizsgálása alkalmával külső erőszak nyomait nem találták rajta és így kétségtelen, hogy a szerencsétlen ember megfagyott. Megállapították, hogy Harkai Jánosnak hívják, hatvan éves sztarakanizsai molnár. A nyomozás során az is kiderült, hogy Harkai, aki a sztarakanizsai határban levő Borsos-féle malomban dolgozott, összeveszett munkaadójával, azután feleségével is, mire elhagyta a malmot és utnak indult az országúton. Utközben egy szélmalomban keresett munkát, de hiába, mire tovább ment a szántóföldeken keresztül Szentá felé. Utközben valószínűleg elfáradt és leült. A fáradtságtól kimerülten elaludhatott és alvás közben megfagyott.

Az esetről jelentést tettek a szubotícai államügyészségnek is.

TÖZSDE

Zürich, jan. 21. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.325, London 25.22, Newyork 520, Brüssel 72.25, Milánó 27.215, Madrid 84.975, Amsterdam 208.50, Berlin 123.575, Bécs 73.07, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 58.20, Budapest 90.675, Bukarest 3.125.

Beograd, jan. 21. (Zárlat.) Páris 221.70—223.70, London 276—276.80, Newyork 56.77—56.97, Genf 1094.40—1097.40, Milánó 297.22—299.22, Amsterdam 22.82—22.88, Berlin 13.535—13.565, Bécs 799.05—802.05, Prága 168.20—169, Budapest 992.32—995.32.

Zagreb, jan. 21. (Zárlat.) Páris 221.70—223.70, London 276—276.80, Newyork 56.77—56.97, Brüssel 789—793, Zürich 10.9440—10.9740, Milánó 297.18—299.18, Amsterdam 22.80—22.86, Berlin 13.535—13.565, Bécs 799.05—802.05, Prága 168.20—169, Budapest 992.32—995.32.

Szombori terménnytőzsde, jan. 21. Buza bácskai vasut 237.50—242.50, rozs bácskai vasut 232.50—237.50, zab bácskai vasut 235—240, árpa takarmányi 64—65 kg. 245—250, tavaszi 67—68 kg. 265—270, Baranya 69—70 kg. 280—285, utjengeri morzsol 247.50—252.50, bab orig. 810—820, lisztek 0gg 335—345, 0g 335—345, kettős 315—325, ötös 295—305, hatos 255—265, hetes 245—255, nyolcas 200—210, korpa finom 180—185, Irányzat: barátságos.

Noviszadi terménnytőzsde, jan. 21. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidékbácskai és szerémi 79—80 kilós 2% 240—242.50, bánáti és felsőbánáti 79—80 kilós 2% 235—237.50, árpa bácskai 65 kilós 252.50—257.50, bácskai tavaszi 68—69 kilós 270—280, zab bácskai, szerémi és szlavonai 240—245, bánáti 235—240, tengeri bácskai és szerémi 250—252.50, bácskai III. és szerémi febr. 260—265, bácskai és szerémi III.—IV.—V. 282.50—287.50, Liszt 0gg és 0g bácskai 340—350, 2-es 320—330, 5-ös 300—310, 6-os 270—275, 7-es 260—265, 8-as 205—215, korpa bácskai és szerémi jutazsákokban 180—185. Irányzat: változatlan. Forgalom: 59 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, jan. 21. Határidőzlet: Buza októberre 25.54—25.67, zárlat 25.58—25.59, március 24.62—24.70, zárlat 24.62—24.63, májusra 25.42—25.60, zárlat 25.51—25.52, Rozs októberre 23.48—23.50, zárlat 23.48—23.49, márciusra 22.92—23.04, zárlat 23.02—23.03, májusra 23.74—23.84, zárlat 23.83—23.84, Tengeri májusra 28.70—28.84, zárlat 28.71—28.73, júliusra 28.63—28.80, zárlat 28.62—28.63. Készárúpiac: Buza 24.20—25.30, takarmányárpa 24.25—25.25, köles 25—25.50, tengeri 26.50—27.50, korpa 19—19.50, rozs 22.20—22.30, sörárpa 26—27, repce 45.50—46.50, zab 24.75—25.35.

Bécsi marhavásár, jan. 21. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: hizott marha 2582, kicsontozni való 443, összesen 3025, ebből jugoszláviai eredetű 60, az árak a prima árnál változatlanok, a bika gyengén tartott, egyébként 20 garással olcsóbbodtak az árak.

Chicagói terménnytőzsde, jan. 21. Középfolyamok: Buza március 121 és fél, május 125 egynyelcad, július 127, Tengeri március 98 és fél, május 101 egynyelcad, július 102 háromnegyed. Rozs március 106 háromnyelcad, május 108.

Liverpooli terménnytőzsde, jan. 21. (Zárlat.) Buza március 9 sh 3 és fél d, május 9 sh 4 háromnyelcad d, július 9 sh 6 háromnyelcad d.

S. O. S.

Zátonyra futott és elsüllyedt a President Garfield amerikai gőzös — A hajó utasait és személyzetét megmentették

Newyorkból jelentik: A Dollar hajóstársaság közli, hogy

a »President Garfield« nevű gőzös, amelyen nyolcvanegy utas volt, Panama magasságában ráfutott a Martanilla-zátonyra.

A Panamerica gőzös délután 5 órakor jelentette, hogy a President Garfield gőzöst elérte és kísérletet tesz, hogy utasait átvegye. Két vontatóhajó Floridából a baleset színhelyére ment.

Mint a Journal jelenti Londonból, a President Garfield, amely Newyorkból Havannába indult, vasárnap a Bahama-szigetek közelében zátonyra futott. A fenyegető helyzetből a hajó kénytelen volt rádión segélykérő jelzéseket kibocsátani. A közelében tartózkodó Pan-america gőzös nyomban segítségére indult. Későbbi newyorki távirat szerint a Panamericanak sikerült a veszélyben forgó hajót megközelíteni. A személyzetet és a hajó nyolcvanegy utasát délután négy órakor már egytől-egyig átszállították a Panamerica fedélzetére.

Ujabb newyorki hírek szerint, a President Garfield személyszállító gőzös

vasárnap délután S. O. S. jeleket adott le és közölte, hogy a floridai partvidéken, Miami közelében, a Jupiter-loktól keletre zátonyra iutott.

A Panamerica gőzös azonnal a veszélyben forgó hajó segítségére sietett és sikerült is a hajó valamennyi utasát megmentenie.

A süllyedő hajó postáját a Panamerica vette át.

A tengerészeti szikratávíróállomás is felfogta vasárnap reggel a President Garfield SOS szikratávíráját. Délben a Panamerica gőzös jelentette, hogy a President Garfield az amerikai Dollár hajóstársaság tulajdona s csütörtökön indult el Newyorkból világkörüli utra. Mikor segélykérő jeleit leadta, Newyork és Havanna között járt valahol, de sem pontos helyét, sem a baleset körülményeit nem közölte.

HIREK

BÁLI NAPTÁR

Január 27. A szubotícai egyetemi hallgatók Szent Száva estje. A szubotícai egyetemi hallgatók Szvetlov névű kultüregyesülete január 27-ikén, Szent Száva napján este nyolc és fél órakor a Városi Színházban Szent Száva-estét rendeznek hangversennyel és táncmulatsággal egybekötve. A meghívókat már kibocsájtották.

*

— Gani bég Beogradba érkezett, Beogradból jelentik: Hétfőn reggel Prágából Beogradba érkezett Gani bég a meggyilkolt Cena bég prágai albán követ fivére. Cena béget, mint ismeretes, Prágában egy Alkibiades Babi nevű albán gyilkolta meg és a gyilkossági per főtárgyalásán Cia Vuicsitri Gani bég szolgálja agyonlőtte Cena bég gyilkosát. Az újabb gyilkosságban való bűnrészesség gyanúja miatt Gani bég is letartóztatott és néhány heti vizsgálati fogság után most helyezett szabadlábra, mert megállapítást nyert, hogy a bűntényben nem volt semmi része. Gani bég Toptania Fuad volt tiranai polgármester és képviselő társaságában, aki jelenleg Bécsben él mint emigráns, érkezett Beogradba. Az újságíróknak Gani bég a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a prágai bíróság igazságosságáról.

— Mussolini márciusban választat. Rómából jelentik: A legutóbbi minisztertanácsban a kormány megállapította a választások programját. Eszerint február 17-ig lehet benyújtani a képviselőjelöltek listáját. Március 24-ikén kerül sor a kijelölt képviselők megválasztására. A kamara és a szenátus tagjai megválasztásuk után pontosan egy hónappal, április 24-ikén ülnék össze először.

— Caillaux megoperálták. Párisból írják: Caillaux orvosai vasárnap délelőtt a törött orrú helyreállítását végezték el. A beteg állapota kielégítő, de még nyugalomra és ápolásra van szüksége.

— Oriási tűzvész egy angol kikötővárosban. Londonból jelentik: Hull kikötővárosban hatalmas tűzvész pusztított, amely elhamvasztott három áruházat. A kár többmillió font sterling.

— Összeütközött két amerikai torpedóromboló. Washingtonból jelentik: Az amerikai hadiflotta két torpedórombolója összeütközött és az egyik, amelyen a hajóraj parancsnoka tartózkodott, elsüllyedt. A parancsnok, egy tengerésziszt és három matróz a tengerbe fullt. A tengerészeti minisztérium elrendelte a vizsgálatot a szerencsétlenség ügyében. Egész Amerikában nagy a részvét az áldozatok hozzátartozói iránt. Lehetséges, hogy az elsüllyedt torpedórombolót ki fogják emelni.

— Titkos ülések tárgyalják a magyar-román optársügyet San Remóban. Milánóból jelentik: A magyar-román optársügyben ülésező sanremói konferencia tárgyalását titkos ülésekben folytatja. A szakértők munkája egyelőre arra szorítkozik, hogy a magyar optársok kártérítési igényeinek jogosultságát egyenként és esetenként megállapítsa. A vezető delegátusok a hosszadalmas technikai munkán kívül tanulmányozzák a kártérítés mértékének kérdését. Mindelelőtt arra vonatkozóan akar a két delegáció meg egyezést létrehozni, hogy milyen nagy legyen az az összeg, amelyet a román kormány az összes igény-jogosultak kártérítésére szán. A kártérítés céljaira megállapított összeg arányos felosztása azután történik meg. Valószínű, hogy miként azt már báró Szerényi, a magyar delegáció vezetője, megnyitott beszédében hangsúlyozta, a kártérítési összegre vonatkozóan igen nehéz megállapodást létesíteni. Amíg a két bizottság idáig eljut, legalább két hét elteltik. Addig is a nyilvánosság számára aligha adnak ki nyilatkozatot.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelenti: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

— Fluera socialista képviselő feltűnő leleplezésével a bukaresti kamarában. Bukarestből jelentik: A kamara legutóbbi ülésén Fluera socialista képviselő szólalt fel és Gogának adott válaszában tiltakozott az ellen, hogy a socialistákat megbízhatatlan elemnek mondják. Felelevenítette annak a politikai tanácskozásnak részleteit, amelyet 1919. tavaszán az Enescu-étteremben tartottak. Az értekezleten Fluera szerint Avarescu és Argetoianu, mint a népliga vezetői, a dinasztia megbuktatását sürgették. Ezeket a megbeszéléseken résztvevő Take Jonescu és sok socialista vezér. Volt olyan felszólaló, aki egy angol herceget akart királynak, mások polgári köztársaságot, ismét mások szovjetet követeltek. Avarescuék feltétlenül a királyság megdöntése mellett voltak és Avarescu akarták államfővé tenni. Tisztára a socialisták ellentéte mulott, hogy Avarescuék nem buktatták meg a dinasztit. Fluera leleplezése nagy feltűnést keltett és a kormánypart a beszéd során sürű közbeszólásokkal szólította fel védekezésre Argetoianut, aki most a liberálisok padsoraiban ül, de senki sem válaszolt Fluera-nak.

— Borzalmas családi dráma Berlinben. Berlinből jelentik: A Frideau városrészen borzalmas családi dráma történt. Scherer könyvtárolt, feleségét és kislányát lakásukon holtan találták. Valamennyin lőtt seb volt és a nyomozás során megállapították, hogy Scherer irtotta ki családját, azután önmagával végzett. Tettét valószínűleg anyagi bukása miatt követte el.

— Magyarányu ékszeresempészt leleplezték le a lengyelországi vámtöréségek. Varsóból jelentik: A lengyel vámtöréségek magyarányu ékszeresempészt leleplezték le. Már régebben feltűnt, hogy férfiak és nők mint sebesültek lábukon, vagy kezükön gipszkötéssel mennek át a határon. Az egyik ilyen gipszkötéses férfit egy vámtiszt követni kezdte és látta, hogy az Posenban egy ékszerüzletbe megy be. Azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan nyomban kimentek és okkor kiderült, hogy ékszeresempészel van dolguk. Többmillió értékű drágakövet és aranyat találtak a gipszkötéses embernél. A kincstár kárát a csempészek miatt tízmillió zlotyra becsülik.

— Egy olasz katonai járőr eltévedt a hóvíharban. Milánóból jelentik: Egy olasz katonai sí-járőr Piemontban a kétezeröttszáz méter magas Giuliano-csucs közelében a hóvíharban eltévedt. A járőr egy szakadékból keresett menedéket, ahol a kiküldött segélycsapat reggel félig megfagyva találta meg őket. Nyolc katona állapota életveszélyes.

— Egy francia pilóta tizenegy utassal átrepülte a Mont Blancot. Párisból jelentik: A lapok jelentik Chamoniából, hogy Thoret francia aviatikus tizenegy utassal átrepülte a Mont Blancot.

— Fehér emberek is elpusztultak a Hszin-Va süllyedésénél. Honkongból jelentik: A kikötő közelében csaknem órától órára újabb hullákat vet partra a tenger. A hatóságok megvizsgálták a holttesteket és megállapították, hogy ezek a Hszin-Va utasainak és matrózainak tetemei. Több hullán súlyos csonttöréseket, koponyalapi töréseket és zúzódásokat találtak. Ennek a magyarázata az, hogy mikor a hajó süllyedni kezdett, a nagy pánikban számos utas a fedélzetről a tengerbe ugrott. Ugrásközben nekiugrottak a hajó acélfalának, amely összezsuzta a testüket. Több fehér ember holttestét is megtalálták már.

— Uj ügyvéd Szubotícán. Dr. Dienero Márkó, a dubrovnik tartomány volt jogügyi referense és volt szubotícai államügyész hétfőn a noviszadi felebbviteli bíróság ügyvédvizsgálató bizottsága előtt sikerrel letette az ügyvédi vizsgát. Dr. Djenero Márkó Szubotícán nyit ügyvédi irodát.

— Sztrájkba léptek a szrbobráni gimnázium hetedik osztályu tanulói, Szrbobránból jelentik: A szrbobráni gimnázium hetedik osztályában sztrájk tört ki. Az osztály növendékei elhatározták, hogy mindaddig nem látogatják az előadásokat, amíg az egyik tanárt el nem helyezik az intézetből. A tanulók egy tizenkét pontból álló memorandumban fejtették ki állásukat. A tanári kar legközelebb rendkívüli konferencia keretében fog foglalkozni a diáksztrájkjal.

— Az Údvadsereg vezérét minden híve cserben hagyta. Londonból jelentik: Both tábornoktól most már saját hívei is elfordultak, minthogy helytelenül a tábornoknak azt a lépését, hogy bírói uton akarja megátadni a Magas Vezérkar döntését, amellyel elmozdították főparancsnoki tisztségétől. A Magas Vezérkar

Az Údvadsereg új vezére Higgins, akit az elmozdított Booth tábornok utódjával szemeltek ki

Javaslatra ellen mindössze nyolcan szavaztak s ezek közül négyen most kijelentették, hogy jelen körülmények között nem támogathatják tovább a tábornokot. A tábornoknak a Magas Vezérkarban most már csak négy híve van: felesége és három leánya.

— **Új hadihajókat fog építeni Anglia.** Londonból jelentik: Az 1929/30. évre szóló tengerészeti költségvetés végösszege 57,300.000 font sterling körül mozog. A parlamenttől a következő új hadihajók építésének engedélyezését fogják kérni. Egy 10.000 tonnás Conty-osztályú cirkáló, két 8400 tonnás Cathedral-osztályú cirkáló, egy flottilla vezérhajó, nyolc torpedóromboló, hat tengeralattjáró és egy új repülőgéphajó építését is tervezik.

— **Hétfőn Bogojevön volt a legnagyobb hideg.** Beogradból jelentik: Beogradban hétfőn némileg enyhült a hideg, de az ország különböző részeiről érkezett jelentések tartós, nagy hidegről számolnak be. A leghidegebb Bogojevön volt: —21 fok, de nagyon nagy hideg idő van Montenegróban és a Szandzsákban is. Itt a nagy havazás miatt a közlekedést csak akadályokkal lehet lebonyolítani. Nyugat Szerbiában is nagyon hideg volt és Úzsize környékén nagy havazások vannak. Sumadiában a vasúti forgalmat korlátozni kellett. Délszerbiában azonban helyreállt a rendes forgalom. Plevne környékén egy méter husz centiméteres a hó és minden közlekedés szünetel. Raguzában nagy jégeső volt, amely tíz centiméteres jéggel borította el az utcákat, majd, amikor a jégeső megszűnt nagy havazás kezdődött.

— **A sikasztó, amikor búne kiderült, agyonlőtte szerelmest és jelentkezett a rendőrségen.** Bécsből jelentik: A gráci kórház Lenzbauer nevű negyvenéves nőst tiszviselője, aki januárban tizennygyezzer sillingt sikasztott és Beierheimer gráci nagyiparos Hertá nevű tizennyolc éves leányával együtt eltűnt, hétfőn önként jelentkezett a rendőrségen. Lenzbauer beismerte a terhére rótt cselekményeket és elmondotta, hogy amikor látta, hogy üzemei napvilágra kerülnek, a leánnyal együtt azzal a szándékkal szökött meg, hogy mind a ketten öngyilkosok legyenek. A leányt egyik szállóban agyonlőtte, azonban a halott láttára elvesztette a bátorságát és ezért önként jelentkezett a rendőrségen. A leány holttestét a szállóban meg is találták. Lenzbauerrel letartóztatásakor mindössze egy silling volt.

— **A tűzoltóparancsnok gyújtogatásra hajtogatott.** Kaposvárról jelentik: A somogy megyei Kutas község csendőrel elfogták Francis Imre földműveslegényt, aki az egyik szomszéd kazlalt felgyújtotta. A legény hosszas vallatás után beismerte, hogy felbujtója is van. A legény szerint a felbujtó Kovács József kutas tűzoltóparancsnok, aki a tűz előtt való este együtt iddógált a gazdalegénygel, azt lefatta, majd felbujtotta, hogy gyújtogasson. A tűzoltóparancsnokot, aki tagadja a felbujtást letartóztatták és bezárást kaptak a kaposvári ügyészségre.

— **Felmentették az igazgatás vádjá alól, Szomborból jelentik:** A szombori törvényszék dr. Masirevics-tanácsa hétfőn tárgyalta Balog Sándor napszámos és Varglics Lajos cipész sepei lakosok büntényét. Balogot és Varglicsot az ügyészség a szerb büntető törvénykönyv 103. szakasza alapján igazgatás büntetével vádolta. A vádirat szerint 1927. augusztus 19-ikén egy korcsmai mulatozás alkalmával Balog és Varglics a szerbeket szidták. A tárgyaláson a vádlottak tagadták, hogy az inkriminált kifejezéseket használták volna. A kihallgatott tanúk sem igazolták a vádat. A bíróság dr. Deák Leó védőbeszéde után a vádlottakat bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítélet jogerős.

Tíz dinárért — száz dinár

*E hír valóban messze földön
Keltett reményt és izgat:
Kiadónk máris folyósítja
Tíz dinárért a százat.*

*Uj akciónknak — mit tagadjam?
Az én szívem is örül
S csak ennyit kérdek tisztelettel:
Kinek van kérem tíz dinárja
Igy huszadika körül...?*

(de. 16.)

— **Rablás miatt négy évi fegyházra ítéltek egy lenygel politikus.** Kóvnóból jelentik: A kóvnói törvényszék rablás címén négy évi fegyházra ítélte Magulewitsius Ismert keresztény-demokrata-párti politikus. A tárgyalás során kiderült, hogy a politikus már 1919-ben halálra ítélte a statárlás törvényszék, mert rablóbandákat szervezett és a zűrzavaros időkben a falvakat fosztotta. Magulewitsius akkor amnesztiát kapott és bizonyos titokzatos politikai szolgálatainak méltánylásaképpen rövidesen a kereszténydemokrata-párt egyik vezető embere lett. Most kiderült hogy az utóbbi években állandóan kettős életet élt: nyíltan, mint politikus, titokban, mint rablóvezér.

— **Revolveres rablótámadás egy varsói bank ellen.** Varsóból jelentik: Az üzleti negyed egyik legélénkebb utcájában este négy bandita behatolt egy pénz-váltó üzleti helyiségébe. Revolverrel a kezükben a tiszviselőket arra kényszerítették, hogy a pénzt adják át nekik. Ezután futva menekültek. Üldözőik közül egy járőrként revolverlövéllyel megölték. Valamivel később egy rendőr rájuk lőtt és megölte az egyik banditát, míg három társa a tömegben eltűnt. A megölt rablónál hiánytalanul megtalálták a rablott pénzt. A holtan elterült rablót sok járőrként állta körül, amikor a másik három visszatért és igyekezett megmenteni a zsákmányt. A közben odaérkezett rendőrök azonban elfogták őket.

— **Megdrágul a dohány és cigaretta Romániában.** Bukarestből jelentik: A román stabilizációs kölcsön ellenében a kormány többek között lekötötte a dohány-monopóliumot, ami a dohányárak harminctól-száz százalékig való megdrágulását jelenti. A román monopóliumigazgatóság egyébként is deficittel zárta a múlt évet és a pénzügyminiszter, amint azt a román lapok is megírták, elhatározta a monopóliumok árának felemelését a só kivételével. Ez a hír nagy izgalmat keltett a dohányzók körében, akik az utóbbi napokban valósággal megrohanták a tözsdéket, hogy szükségleteiket beszerezzeik. A dohányárak azonban elfejtették árujukat és nem is nyitották ki üzleteiket. A pénzügyminiszter szigorú utasítást adott ki, hogy a tözsdék azonnal nyissanak ki és elrendelte, hogy a központi jövedelmi igazgatóság dohányraktárait is azonnal nyissák ki Ezeket a raktárakat szintén bezárták és ennek következtében terjedt el az a hír, hogy felemelik a dohányárakat. A miniszter kijelentette, hogy az új dohányárak még nincsenek megállapítva, de közölte, hogy az áremelés néhány napon belül megtörténik, addig azonban a raktárak a régi áron kötelesek kiadni a trafikoknak a dohányt.

— **Egy hétig tartanak Doornban Vilmos excsászár szilvesternapi ünnepségei.** Párisból jelentik: A doorni kastélyban vasárnap kezdődtek meg a volt császár hetvenedik születésnapja alkalmából rendezett ünnepségek. Délelőtt tíz órakor a kastély nagy csarnokában Istentisztelet volt. A nacionalista egyetemen és a császári hadsereg ezredei részéről számos küldöttség volt jelen. A volt császári hadsereget Mackensen tábornok képviselte, aki a jelenlévők nevében beszédet mondott. Hangoztatta, hogy valamennyien mélyeséges ragaszkodással viseltetnek az uralkodó iránt. Estére a kastélyt és a parkot kivilágították. A főkapu előtt haldachint emeltek, amelyen egy nagy W betű díszlik. Mindenütt fekete-piros-fehér színű zászlók lengenek. Az ünnepségek egy hétig tartanak. Harmadik autót állítottak szolgálatba, hogy a szomszédos pályaudvarokon érkező vendégeket és látogatókat a kastélyba szállíthassák.

— **Uj napfóttakat fedeztek fel.** Rómából jelentik: A capitoliumi obszervatórium a napokban három új napfóttát fedezett fel. A napfóttákat kormozott üvegen át már szabad szemmel is látni lehet.

— **Beszakadt egy hajóhid az utasok alatt.** Párisból jelentik: A lapok jelentik Rouenből, hogy vasárnap este az egyik hajó beszállási hidja leszakadt az utasok alatt. Tizenötven a vízbe estek, többen megsebesültek. Még nem tudták megállapítani, hogy van-e halálos áldozata a szerencsétlenségnek.

— **A szentái zsidó Szent Egyet d'szakgyűlése.** Szentáról jelentik: A szentái zsidó Szent Egyet vasárnap délután d'szakgyűlést tartott dr. Méri Sándor orvos elnöke alatt. A titkári és pénztári jelentés felolvasása és tudomásul vétele után Schweiger Hermann főrabbi mondott ünnepi beszédet, majd Deutsch Vilmos földbirtokos indítványára ifjabb Kohn Ignácot, a Szent Egyet több évtizeden át volt elnökét, az egyet örökös disztagiává választották.

— **Nyil helyett hajtót lőtt.** Szentáról jelentik: Vasárnap délután a körvadászat alkalmával súlyos szerencsétlenség történt a felsőhegyi Gombos-tanyacsoport mellett. Az egyik vidéki vadász, akinek nevét nem ismerik, Sipos András gornjilbregi harminckétféves napszámosnak, aki a körvadászaton, mint hajtó szerepelt, lábába lőtt. Sipost beszállították a szentái közkórházba. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Házasság.** Nagy Andor Oszilek és Abraham Stefi Dájl Január 20-ikán házasságot kötöttek.

— **Csalás motorkerékpárral.** Noviszadról jelentik: Szabó László becskerekli mechanikus tavalay Berengyai Zsárkó csepajai sofförnek tavalay egy motorbiciklit adott el nyolcezer dinárért. Miután Berengyai nem fizette ki teljesen a motorkerékpárt Szabó a tulajdonjogot a hátralékos vételár kifizetéséig fenntartotta magának. Berengyai pár nap múlva a motorbiciklit eladta és ismeretlen helyre szökött. Szabó sikkasztás miatt feljelentést tett a sofför ellen, akit a hatóságok országosan köröztek.

— **A gyilkos szalonna.** Hódmezővásárhelyről jelentik: November elején a vásárhelyi Kovács-télagyárba új kocsiscsalád költözött: Hegyi Ferencék. November 15-én szalonnat vacsoráztak a kocsisék és az egész család nagyon rosszul lett. A hároméves, öt éves és hétesztendős Hegyi gyerekeket másnap kórházba kellett vinni. Tíz nap múlva a legkisebb gyereket ravatalra fektették, majd meghalt az öt éves kislány is és még mindig súlyos beteg az egész család. Az asszony kihallgatása során elmondta, hogy már amikor megszűntek a szalonnat, gyamus apró foltokat láttak. A szalonnat a hatóság megvizsgálás végett Szegedre küldte és vásárhelyi vágóhídra. A megvizsgálást semmi különös nem talált az állítólagos romlott szalonnában.

— **Nyolc napig fekvő holtan lakásában egy öreg berlini házaspár.** Berlinből jelentik: Ottó Frisch hetvenkét éves magánzótt és hetven éves feleségét holtan találták lakásukban. Mindkettőt a kiömlő gáz ölte meg. A szerencsétlenség már nyolc nappal ezelőtt történt, de csak vasárnap fedezte fel az öreg házaspár egyik ismerőse, aki látogatába jött Frischékhez.

Nem kell többé csukamájolaj!

A csukamájolaj az amoly a gyenge gyermekek értékes étvágyát még jobban élteti. A

JEMALT

hítkendő por, amely szárazon és tejjel keverve adható a gyermeknek. A Jemalt Dr. Wandler-féle májait kivonásból származóan 30 alkalommal csukamáj hozzáadásával készült, de sem íze, sem szaga nem emlékeztet a csukamájra és a legjobb szer azoknak, akik a községes csukamájat nem tűrik vagy csak undorral tudják bevenni. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában kis dobozal 25 dinárért, nagy dobozal 42 dinárért.

— **Halálozás.** Szomborból jelentik: Özvegy Spitzer Jakabné született Spitzer Julia nyolcvan éves szombori uriaszony hétfőn reggel Szomborban elhunyt. Az elhunyt uriaszonyt Szomborban és környékén kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése szerdán lesz.

— **Az orosz népszámlálás eredménye és furcsaságai.** Berlinből jelentik: Szovjetországról még javában folyik a tavalyi népszámlálás óriási anyagának a feldolgozása. Ezzel a népszámlálással nemcsak az emberanyagot akarták számbavenni, hanem gazdasági, szociális és kulturális céliküszékekhez is alapot akartak nyerni a szovjet illetékesek köré. Az adatok összeszámolása után kint, hogy a mai Oroszországnak 144,805.000 lakosa van, de ez a szám még nem teljes, mert egyes területeken, így Irkuckban és Turkesztánban még máig sem fejezték be a népszámlálást. Szovjetországnak 14 millió rubeljébe került a népszámlálás, amelyet 170.000 ember hajtott végre. Az utolsó népszámlálás 1897-ben volt a cári Oroszországban és ennek a népszámlálásnak az eredményéhez képest a lakosság 40 millióval szaporodott. Egyes helyeken, különösen az 1921. évi éhínségtől sújtott Volga vidéken a lakosság száma megecsappant. Harmadik év alatt legjobban megnövekedett Noboszivirszk város lakossága. Akkor még csak 20.000, most pedig 120.000 lakosa van. Szovjetországról öt legnépesebb városa a következő: Moszkva 2,018,000, Leningrad 1,611,000, Kiew 494,000, Baku 447,000 és Odessza 411,000 lakossal. A legnépesebb kormányzóság a moszkvai, amelynek 4 és félmillió lakosa van. A népszámlálással kapcsolatban sok érdekes megfigyelést tettek a hatóságok. Az elhagyott gyermekek a nagy városokban megszöktek a népszámláló biztosok elől azért, hogy ne keljen kelemetlen kérdésekre felelniük. Több vidéken eddig egészen ismeretlen pogány törzsekre akadtak. Erdős, mocsaras vidékeken ezek a törzsek teljes elszigeteltségben és a legprimitívebb viszonyok között éltek. Moszkvában és Leningradban számtalan bigámliában élő férfira és nőre akadtak. Az Izvestia szerint gyakran megtörtént, hogy több asszony ugyanazt a férfit mondotta be férjének. Találtak olyan családokat, ahol két feleség élt teljesen egyetértésben egy férfival. Gyakran furcsa nehézségekkel kerültek szembe az összelró biztosok. Észak-Oroszországban például Menzensk kormányzóságban rábukkantak egy furcsa szektára, amelynek tagjai arra tettek fogadalmat, hogy sohasem beszélnek. A szekta tagjai csak jelekkel és fejbólintásokkal voltak hajlandók feleletet adni a kérdésekre.

— **Noviszadiak eselszlovák kftüntetése.** Noviszadról jelentik: A eselszlovák köztársaság elnöke Vrhovác Radivójt a Matica Szrpszka elnökét, dr. Hadzi Koszta noviszadi ügyvédet, Popovics Szeván noviszadi görög keleti lelkészt, Mós Milcát, Balubdzics Mirko noviszadi gimnáziumi igazgatót és Pasztyán Szevetólik noviszadi énektanárt kulturális téren szerzett érdemeik elismerésül a Fehér Oroszlán renddel tüntette ki.

— **Áthelyeztek több szubotcai pénzügyi tisztviselőt.** A pénzügyminiszter a szubotcai pénzügyigazgatóság több tisztviselőjét áthelyezte. Csamprág Julka és Oresics Mára tisztviselőket a szubotcai pénzügyigazgatóságról a noviszadi, Tokmakovics R. adótitkár a nisi, Krizsanics Géza főpénztárnokot a noviszadi, Ivkovic Zsivojin pénztárnokot a kragujeváci pénzügyigazgatósághoz helyezték át. Vojnics Béla számíttat, Matkovics István kezelőtisztet és Milicsics Gyoka adótitkár a szubotcai pénzügyigazgatóságtól a pénzügyigazgatóság kebelében alakult állami adóhivatalhoz helyezték át.

— **Január 25-ikéig be kell fizetni az alkalmazotti adót Szubotcán.** A szubotcai pénzügyigazgatóság hét-főn a következő rendeletet adta ki: Az adóvezérgazgatóság 86.201. számú rendelete alapján felhívom mindazokat, akik a törvény értelmében alkalmazotti adót tartoznak fizetni, hogy az adót január 25-ig fizessék be az elmúlt évre, mert ellenkező esetben ötszáz dináros pénzbüntetést fognak fizetni és az adót végrehajtás után fogják behajtani.

— **Eljegyzés.** Minker Gizi és Morgenstern Tibor (Noviszad) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Megfulladt a kályhafűstől.** Pancsevórol jelentik: Pandur Szevetósláv pancsevói pintér Lackovics Dragan nevű tizennyolc éves segédje, Baszara Sztanko tizenöt éves és Todorosev Jován tizenöt éves inasai este a bevégzett munka után bevonultak szobájukba, hogy lefeküdjenek. Lefekvés előtt Lackovics a kályhát telerakta bükkfával, hogy a szoba bemelegedjen. Mielőtt elaludtak, Lackovics megegyeszer felkelt és hogy a meleg a kéményen át ki ne menjen, kihuzta a kályhaesővet a kéménylyukból és a lyukat rongyokkal betömte. Ezután aludni térték. Rövidesen nagy füst keletkezett, amelytől Baszara Sztanko megfulladt, Lackovics pedig elvesztette eszméletét, Todorosevnek még volt annyi ereje, hogy lemasszon ágyáról és fellármazza a házat. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Felsőszérségtől letartóztatott ügyvédjelölt.** Pancsevórol jelentik: A rendőrség a pancsevói ügyészség rendelkezéseire letartóztatta Petkovics Gyorgye huszonnyolc éves szerémségi születésű ügyvédjelöltet, akit királysérségtől feljelentettek. Petkovicsot átadták az ügyészségnek.

— **Felhívás a délbánati kettősbirtokosokhoz.** A belackrva rendőrség felhívja a délbánati kettősbirtokosokat, hogy február elsejéig igazolják kettősbirtokosi voltukat, mert ellenkező esetben nem tekintik őket kettősbirtokosoknak.

— **Nem kobozták el a Tolnai Világlapját.** Vasárnap olyan hírek terjedtek el Szubotcán, hogy a zagrebi Novostin kívül elkobozták a Tolnai Világlapját is. Mint később kiderült, a Tolnai Világlapját nem kobozták el.

— **Levetkőzött a templomban egy elmebajos ember.** Noviszadról jelentik: Garamszegi János novivbácsi lakos, vasárnap délután hirtelen megőrült. Az elmebeteg ember a katolikus templomban istentisztelet alatt levetkőzött, ruháit széthányta és ruhátlanul a község házára rohant, ahol lefogták és ártalmatlanná tették. Garamszegit elmeorvóintézetbe szállították.

— **Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegségek,** valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és közsévényben szenvednek, a természetes »Ferené József« keserűviz használata mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a »Ferené József« víz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért sörbajoknál és prostatabetegségeknel is ajánlják. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 3

— **Népművelési Indiján.** Noviszadról jelentik: Az indijai német tornaegylet vasárnap jólsikerült népművelési rendezett gazdag, szórakoztató programmal. A mulatságon az összes környékbeli tornaegyletek résztvettek.

— **A noviszadi Jugendchor közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A Jugendchor német dalegylet vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést Haas Károly elnöke alatt. A közgyűlésen megvitették az új vezetőség megválasztását. Elnökké Hamm Ferencet, alelnökké Metz Károlyt, titkárrá Stauth Jován, helyettesítikárrá Lerch Károlyt, pénztárossá Róth Jánost, irattárossá Schmidt Károlyt, könyvtárossá pedig Jaan Rudolfot választották meg.

— **Lessing születésének kétszázadik évfordulója.** Január 22-én, kedden van kétszáz éve, hogy Gotthold Ephraim Lessing, a német irodalom egyik legjelentősebb alakja megszületett. Lessing 1729. január 22-én született, Berlinben, majd Hamburgban és Wolfenbütteleiben élt, mint dramaturg és könyvtáros. Legne-

vezetesebb költői művei drámái és Lessing a német vigjáték megeremtője. Legismertebb művei: Miss Sara Sampson, Minna von Barnhelm, Emilia Galeotti, Nathan der Weise. Esztétikai munkái is korszakalkotók és nagyjelentőségű az a harc is, amit a felvilágosodás érdekében folytatott. Lessing születésének kétszázadik évfordulója alkalmával a német birodalmi bank a nagy író emlékére külön ércpénzeket fog veretni. Az ezüst Lessing-márkák egyik oldalán az író arcképe lesz, a másik oldalán pedig szülővárosának, Kamenznek címere és több más városnak a címere, amelyekben Lessing hosszabb ideig tartózkodott.

— **Uj mozi Szentán.** Szentánról jelentik: A szentai Uránia-mozi megszűnt. A volt Uránia helyiségekben Apolló néven új mozgószínház nyílt meg. A mozi új tulajdonosa a legjobb filmeket fogja vetíteni. Az új mozi tavasszal modernül át fogják alakítani.

SPORT

A ping-pong világbajnokság végeredménye

Budapestről jelentik: Vasárnap este fejezték be a ping-pong világbajnokság nyolc napig tartó versenyét. A döntő mérkőzések az egész nap folyamán tartottak nagyszámú közönség jelenlétében.

Az asztali-tennisz világbajnokság versenyét a következő végeredményeket adták:

Férfi egyes: 1. Perry (Anglia), 2. Szabados (Magyarország), 3. Haydon (Anglia) és Mechlovits (Magyarország).

Női egyes: 1. Mednyánszky Mára (Magyarország), 2. Wildamné (Ausztria), 3. Sipos Annus (Magyarország) és Gál Magda (Magyarország).

Férfi páros: 1. Barna—Szabados (Magyarország), 2. Bellák—Gyancz (Magyarország), 3. Réthy—Szegedy (Magyarország) és Bull—Perry (Anglia).

Női páros: 1. Metzger Erika—Rüsterne (Németország), 2. Wildamné—Flammné (Ausztria), 3. Mednyánszky Mária—Sipos Annus (Magyarország) és Zádor Ica—Gál Magda (Magyarország).

Vegyespáros: 1. Kelen—Sipos Anus (Magyarország), 2. Bellák—Gál Magda (Magyarország), 3. Fehér—Forbáth (Ausztria) és Mechlovits—Mednyánszky Mária (Magyarország).

A múlt évi világbajnok Mechlovics csak harmadik helyezést tudott elérni.

Külföldi futballeredmények:

PRÁGA

Teplitzer FK—Spárta 3:2 (1:1)

ALEXANDRIA

Hungária—Alexandria válogatott 1:0 (0:0)

MEXIKÓ CITY

Mexikó City kombinált—Sabaria 3:1 (1:0)

Službeni deo Subotičkog Nogometnog Podsava

Okružnica br. 6.

Izveštavaju se svi klubovi da imaju, u smislu novog zakona, podneti nadležnim vlastima svoja klubska pravila u originalu sa jednim primerkom overovljenog prepisa. Nadalje imaju priložiti spisak članova društva i uprave sa tačnom oznakom zanimanja i stana članova. Ove podatke u Subotici imaju se podneti *Potteljskom Kap. Zvanju*.

Skreće se pažnja klubovima, da je gornja okružnica vrlo ozbiljne prirode, jer koji klub ne udovolji propisima novog zakona, biće raspušten po vlastima. Subotica, 21. I. 1929.

I. sekretar:
Nestor Segedinski.

SZÍNHÁZ

A Golem bemutatója. A Hakoah zsidó ifjúsági egyesület műkedvelő gárdája január 24-ikén és 27-ikén mutatja be a Golem című nagy operettet a Népkor színpadán. A darab Prágában játszódik le a XVI-ik században a Ghettóban. Az operett főszerepeit Scheinberger Elza, Fehérvári Márta, Fried László, Garai Béla, Deák Kornél, Boros Miklós, Klein Jenő, Böhm Jenő játsszák. Az előadás nivóját nagyban fogja emelni Diamant Ernő dr. bevezető beszéde, valamint a harmadnapi négyzólamú énekkar. Jegyek Vig Zs. Sándor főtéri könyvkereskedésében még kaphatók.

FILM

A kínai boxerlázadás

A Lifka-Mozi új műsora

Kínában csak nemrég fejeződött be a polgárháború és ez némi aktualitást ad a kínai boxerlázadás című filmnek, amely az 1900. évi kínai idegenüldözéseket mutatja be. Az idegen negyed ellen folytatott harcok borzalmai elevenednek meg a filmen, amelyben fontos szerepe van egy szerelmi történetnek is. Ugy a szerelemnek, mint a lázadó kínaiak elleni harcoknak főhőse Tim Mc Coy, egy új színész, aki a kapitány szerepében kitűnő lovasnak és akrobatának mutatkozik. Bájos partnere Claire Windsor és érdekes néhány kínai színész produkciója.

Kisrőfilmül egy burleszk nevetetti meg a közönséget. Egy jóízű és ötletes új amerikai komikus gendeskodik az állandó derűségről ebben a vigjátékban, amely a kínai boxerlázadás-sal együtt csütörtökig kerül színpadra a Lifka-moziban.

KÖZGAZDASÁG

Pénzt kaptak az ármentesítő társaságok

Ismét megkezdhették a védtöltések építési munkálatait

Apatinból jelentik: A dunai védtöltések építési és javítási munkálatait — mint ismeretes — meg kellett szüntetni, mert az érdeklét ármentesítő társaságoknak elfogyott a pénzüik és a pénzügyminisztérium nem folyósította azokat a járandóságokat, amelyekkel a kincstár tartozott. Egymást érték a küldöttségek a pénzügyminisztériumban, feltárták a helyzetet és azt a veszélyt, amit a Duna esetleges áradása jelent. A pénzügyminisztériumban megígérték minden alkalommal, hogy a pénzt a Hipotekarna Banknál kiutalják. A kiutalás azonban nem történt meg és a munkálato- kat be kellett szüntetni.

A napokban a pénzügyminisztérium megkezdte a kiutalásokat az ármentesítő társaságok részére és a Bogojevó—Vajszka—Zsiva-i ármentesítő társaság hat- százezer, az Apatin—szontai, valamint az Apatin—monostori ármentesítő társaságok kétszáz-kétszázezer dinárt kaptak. A pénzt már felvették és a munkálato- kat ismét megkezdték.

A gyermek szervezeté nek fejlődése és táplálkozása legjobb a azzal biztosítható, ha a reggeli és ezonnatjébe 2—3 evőkanál Ovomaltinet adunk

Betetőzi boldogságát cipőjének tükörfénye PYRAM növényi paszta!

NYILT-TÉR

OPŠTINSKO POGLAVARSTVO MELENCI

Broj 276/1929.

Oglas

Ova opština želi izdati koncesiju za uvadjanje električnog osvetljenja. Koncesija bi trajala 30—40 godina, stoga pozivaju reflektanti, da svoje ponude prepisno taksirane pošalju ovoj opštini uključivo do 15. februara tek. god.

U ponudi tačno označiti sve uslove, kao i cene instalacije i privatnim domovima, zatim cene uličnog osvetljenja i ostale.

Opština broji 10.000 stanovnika i osvetliće se eventualno i banja »Rusanda«.

Bliže informacije mogu se dobiti kod opštinskog beležnika.

U Melencima, 16. januara 1929 god.

Rad, Birinac s. r.
beležnik. 590

Arsen Markov s. r.
knez. 590

**Régi rádió-készülékét
kicserélheti
Telefunken-ra
Fleissig Gyula
cégnél, Pancsevón**

Cipőkrém-utazók

Ószerbia és Horvátország területére felvételnek. Csakis bevezetett elsőrangú erőket akceptálunk.

**Pyram Vegyészeti Gyár
Velikakikinda**

KORRESPONDENT

perfekter Buchhalter

Serbokroatisch, deutsch, ungarisch,
englisch, italienisch beherrschend,

selbständige, tüchtige Kraft

sucht Stelle. — Anfragen unter FLEISS an die Administration des Blattes erbeten

„RUSKI CAR“

étterem és kávéházban első-

rendű konyha, szolid árak,

figyelmes kiszolgálásért felel:

Rác Lajos tulajdonos

Weitzenfeld és Társa

Telefonszám 192 Subotica Városi bérpalota

**Óriási vás-
laszték futó-
szőnyegekben, li-
noleumokban és kárpi-
tos cikkekben. — Nagy
újvi Vásár és mara-
dékok elárúsítása
gyári árakon**

BÁRÓ A KATEDRÁN NOVOSZEL ANDOR POSTHUMUS REGÉNYE

A társa, az Morzsa Gáspár, állapota: meggyőződéssel agglegény, tartalékos közhuszár, hivatalos állása a multban puccer, jelenleg inasi minőségben akar szerepelni minden tiltakozás dacára, a jövőben mint iskolaszolga, szakács, mosónő, minden időben pedig gazdájának bálványozó hűséges rabszolgája, aki urát, bár annak körülményei teljesen megváltoztak, el nem hagyja semmi kincsért s aki meg van róla győződve, hogy az ő százados ura a világ legszebb, legerősebb, legokosabb embere és akinek olyan szíve van, mint senkinek a világban.

Gazsi bácsinak csak egyet nehéz megszokni és pedig azt, hogy gazdáját tanító urnak szólítsa.

Ha csak annyit mondott, hogy jó idő van, már haptákba vágta magát. Hja amikor olyan nehéz dolog az a civil élet.

Az elárult iskola tehát újra gazdát kapott.

A tantói lakás és az iskolaterem egy földél alatt van. Szerencse, hogy vakáció van, jut elég idő, a berendezkedésre, mert bizony minden butoruk három láda. Hanem most mutatta meg Gazsi, hogy ezermester. Az iskolapadlason megtalált néhány kiselejtezett fapadot s igen alkalmas két príccset eszközölt össze. László ágya a belső szobába s az övét a külsőbe került. Az ágy-nemű a ládából került elő.

Mikor a teljes bebutorozás kész volt, Gazsi bácsi büszkeségtől és örömtől dagadó kebelével hallgatta gazdája dicséretét: igen alkalmas fedezékeket csináltál. Majdnem olyan barátságos, mint amilyen a fronton volt, ámbar abban ha jól emlékszem, mintha két szék is lett volna.

— Na ha legközelebb bemegyünk a városba, majd veszünk két széket meg asztalt.

A láda felszerelte a konyhát is. Gazsi szépen kirakosgatta a csajkákat, gyorsfőzőt, sőt a parádé kedvéért két üres srappnell hüvelyt is állított az ablakba.

Az új tanító teljesen rábizta a berendezés munkáját Gazsi bácsira. Ő egész nap olvasott, vagy hegedült. Ha a hegedüt kezébe vette, elfelejtette, hogy a ragyogóan indult utjának milyen szürke — hétköznapi végáll-

lomása lett. Szinte az egész világról megfeledkezett, ha játszott. De játéka művészi volt s minden hang amit az élettelen fából kicsalt, elárulta, hogy a játékos nem mindennapi szürke lélek, hanem mélyen érző, melegszívű ember.

Alkonyat felé azután Gazsi bácsival a tanyai utakat járták be.

Egy-egy tanyára be-betértek, úgy hogy lassankint a tanyavilág megismerte az új tanítót. Gazsi bácsi pedig határozottan népszerű lett. Csak egy bántotta szörnyen: nem mondhatta meg senkinek, hogy báró és huszárszázados volt a gazdája.

Erre esküt kellett tennie.

— Mert tudd meg, nem azért titkolom, hogy mi voltam, mert szégyenlem az új mesterséget, de hogy; nem akarom, hogy azt higgyék, sajnálom a régit. Az arany-sujtáshoz illet a bárói korona, erről a gunyámról meg lesírna.

Szeptember közepe táján az iskolai munka is megkezdődött.

Az első napok nehezek voltak, de az acél elhatározású ember előtt megszűntek az akadályok. Munkáját nagyon megkönnyítette tanulóinak szeretete, amelyet szintén egy csapásra meghódított. Ahogy valamikor katonái rettegtek és imádták, tanítványai is féltő tisztelettel de gyermeki szeretettel vonzódtak hozzá.

Egyik vasárnap reggel vendéget kaptak. A másik tanyacsoport tanítója, Varga Imre látogatta meg őket. Az első percek kínos vontatottsággal multak, László félt a mult felemlítésétől, a vendég pedig attól, hogy toladónak tartják. De a fiatalság könnyen melegszik. A mult nem került szóba, a tanyai élet apróbb dolgairól, iskola ügyekről beszélgettek.

A vendéget ott marasztalták ebédre. Gazsi bácsi igyekezett kitenni magáért.

Ebéd után László hegedült. A kolléga ilyen hegedűjátékra nem volt elkészülve. Szinte zavartan nézett körül a játék befejezte után. Nem mondott sokat, de abban benne volt a legőszintébb elismerés.

—Kolléga urnak nem szabad itt maradnia. Ilyen gyönyörű tehetséggel feltétlenül városba kell kerülnie. Hiszen ha én így tudnék játszani már régen nem volnék tanító.

Lászlónak talán még sohasem esett ilyen jól az elismerés. Régi tisztársai is hallották hegedülni, de hát a katona csak a cigány játékát tudja becsülni.

(Folyt. köv.)

Üzlethelyiség

Veliki Bečkerekben, a város központjában és legforgalmasabb helyén 2 nagy helyiségből álló,

február 1-re kiadó

Üzletnek, raktárnak, irodának egyaránt alkalmas. — Cím: BEGA HIRDETŐ, Vel. Bečkerek 10/3

Ajánlok elsőrendű magyar
VILÁGOS
garantált tisztá

VIRAGMÉZET
28,- dinár kg.-ként

Schäffer Róza
főszerkesztő

Subotica. Telefon 573

Olesó, de jó javítóművész és rendelt cipőket csak a

gyorstalpaló

Postanska ulica 4.
LUSPAI

Házlebontás miatt

uborka, paprika, savanyított káposzta és különféle fűszerek-konzervek olcsón kiárussítatnak

Uborka kálója 4—10 din.
Paprika " 6—10 din.

Ecet- és kon-ervgyár
1. Vojańovičeva ul. 5

Estélyi és délutáni ruhák nagy választékban **Hegyi Fülöp** női konfekció áruházában Szubotica

Bérbe adnám

azonnal, vagy örökre eladnám Pancsevón lévő

»Pellikán« szállodámat

me'y közvetlen a hajó- és vasútállomás közelében fekszik. A szálloda a következő helyiségekből áll: 1 színházterem, 2 étterem, 12 vendégszoba, 2 nagy pince, 1 nagy udvar, külön nyári lakás a szőlő udvar szélére és egyéb más szükséges mellékhelyiségekből. Közelebbi felvilágosítást ad a Pancsovai Kereskedelmi Bank Pancsevón és Zsán Száva Alibunáron

Kérjen mindenképp

»TRETORN« sár- és hócipőt. A

TRETORN

cipőknek nincs versenytársa!

KINTORNA

Rendő: Ez az ur azt mondja, hogy a tárcáját ellopja.

Zsebtolvaj: Én csak ellenőrizni akartam, hogy feladta-e azt a levelet, amit a felesége rábizott.

A nagysága megkérdi a szobalányt:
— De hát miért akar elmenni, maga hálátlan? Hiszen úgy bántunk magával, mint egy családtaggal.
— Éppen azért, kezit csókolom!

Lieb ur azt mondja a barátjának:
— Sokért nem adnám, ha tudnám, hogy hol fogok meghalni.
— Miért?
— Mert akkor nem mennék oda.

Brumzalától megkérdik:
— Mit mondott magának annak az embernek, hogy így nyakonteremtette.
— Azt mondtam neki, hogy feltűnően hasonlít hozám.

Rendező: Mondja, művész, volt ön már férj? és ki volt az illető?
Színész: Mi ez? Emlékező-próba?

Egy uriember tízezer dollárra biztosítja életét és Amerikába utazik. Nemsokára közhírré tesz, hogy a hajó elsüllyedt. Egy hét múlva kábelsürgőnyt kap az uriember öccse:
— Szerencsésen megmenekültem. Értesítsd kiméltetesen a feleségemet.

A fogorvoshoz dühösen beállt az egyik páciense:
— Nagyon dühös vagyok, doktor ur. Ez a műfog, amit tegnap tettszött betenni, borzasztóan fáj...
— Na látja, mondtam magának, hogy olyan lesz, mint egy valódi fog...

Az Operában egymás mellett ülnek a kritikusok és bírálgatnak egy énekesnőt:
— Nincs ennek egy természetes hangja sem — mondja az öreg kritikus — sem az éneke nem természetes, sem a beszéde, sem a mozgása. Semmije sem természetes.
— Hadd kérlek — szól a fiatalabbik kritikus — van egy természetes gyereke.

Bözendortler zongora, Steinvey, Förster v. máskor első Produktiv-Stelzhammer, Lira, tinl, Lanberger, Glosz, Pallik-Stasznyz, L. Edmund, Hoffmann zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Árak János átváltásig. A legújabb és legkisebb lejárati részletek kaphatók KAIN hantárban Szubotica Városházán.

1 kgr. kóser libazsír 40 din.
Köze ebből **Braun Biffé, Noisad** Jevrejska 7

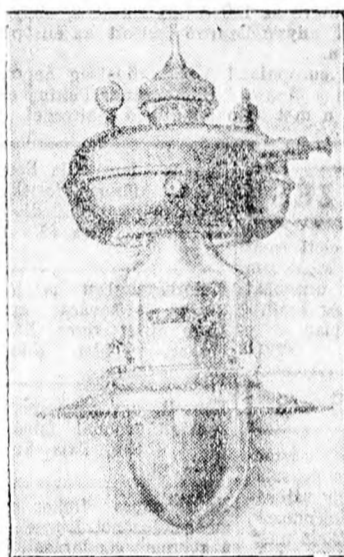
Vendéglő

elszöndü helyen fekvő, régi, jól bevezetett üzlet vezetésére olyan elsőrendű nem idős házaspárt keresek, akik szakmabeliek, ügyesek, megbízhatóak, legalább 20.000 dinár kaucióval rendelkeznek és szerbül, németül és magyarul beszélnek. Ajánlatokat „Biztos existencia” jellegű alatt a kadobákérek

SLAVEKS FURNIROKAT

legutányosabban szeresheti be **SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU** Zagreb, Brod n/S vezérképviselőjénél **LUBWIG HUBERTIŠIN, NOVISAD** Cara Dušana 33. Postafiók 25

STANDARD lámpa

a legjobb legbiztosabb szép fehér fényelég

Alképviselőket keresünk minden nagyobb helységben. — Csak írásbeli ajánlatokat kérünk a következő címre: **Standard-Svetlost** Beograd, Knez Mihajlova ul. 8

Fogtechnikai laboratóriumomat

fogorvos u ak figyelmébe ajánlom

Ladislav Reinitz

zuboteknikai laboratorium Osljek, Desatčina ul. 47

Veteménymagvak 1929

Ajánlunk új tavaszi veteménymagvakat szavatolt érettséggel a következők:

répamagvak:

- Mamuth, vörös és sár a
- Eckendorff, vörös és sárga
- Takaromány-cukorrépa
- Lucerna mag, francia, o'asz vagy beütődi, olasz, olomzáró
- Fűmag, valódi angol perje
- „ angol perje
- „ o'asz perje
- Nyári búzabúza
- Mu armag

MAUTHNE -fél konyhakerti és virágmagvak

- Raffia áncs
- Kétkő, Zorin, o'asz, stb
- Gépolaj, kenőcsök, benzol, gyanta, tovo faszír

Kipróbolt legjobban minőségben és edzős áron **Klein Géza és Fiai** Subotica

Bence és Mar szeti

Írógép, számlógép, és más szoros fogépek mechanikai szaküzlete **SUBOTICA**

A. E. G. írógépek vezetői képviselője Bence és Mar szeti írógép- és számlógép-felátalakító üzem, Milica - a vízvezető üzemelői és a Harambačičeva u. 8

Üri divatkülönlegesek **VUKOVICS GERŐ, SZUBOTICA** P. & C. Habig, Borsalino és Panizza kapcsán, L. B. O. u. i. és női hársnyak-egye-ál lerakata. Allandó dúv választék férfi fehérmű (mérték szerinti), nyakkendők valódi angol polowerek és utazói táskákban Pontos kiszolgálás szolid árak mellett

Legszebb estélyi ruhák a **Cérnai-szalónban** készülnek Subotica, **Telefon 712** IV., Zlataričeva ul. 10

LIFKA-MOZI

Hétfő — kedd — szerda
Világszenzáció!

Boxerlázadás
Kinában

Főszereplő az akrobata lovasapítiny
Tim Mc. Coy és Clair Windsor
A film színtere az 1800-i boxerlázadás, melyet maga a kínai anyacsászárnő szított az európai civilizáció ellen.

LEVELEZÉS

Kedves Füst! Mielőtt igent mondanék, egy kikötésem volna, hogy az uriszobát is a Brauchler cég szállítsa Subotica, Halpiae. 7211

HÁZASSÁG

Két fivér, intelligens, izraelita érettségivel, goszlávia egyik nagyobb városában szállodatulajdonosok, 30-32 évesek, előkeio megjelenéssel, ismeretségi hiányában ezután keresnek maguknak élettársat, kikben megértő lelket, munkájukban segítő társat találnak. Hozomány megkivántatik. Fényképes ajánlatokat «Házias» jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. Diszkréciót becsületszóval biztosítjuk. 609

Nőtulne ötven éves jó megjelenésű, szép vagyonnal, jömenetelű gyógyszer-tárral rendelkező gyógyszerész. Keresi 35-45 éves urhölgy ismeretségi, akiknek 250-400.000 dinár vagyon van. Leveleket «Gyógyszerész» jellegre a kiadóba kérek. 611

FOGLALKOZÁS

Független útletember, 26 éves, pénzbeszedői vagy hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 610

Fényképnagyítási retusórt keresek, elsőrendű munkát azonnali belépésre. Állandó alkalmazás. Foto-Vad, Novisad. 607

Gépszakmestert keresünk április 1-ji belépésre. Draxler-gazdaság Velika Kikinda, postafiók 15. 599

Úgyes, fiatal fényképszakmestert február elsejére állást keres. Cim a kiadóban.

Asztalosnőcset felvesz Si-pos műbutorasztalos, Subotica, Senčanski put 3. 564

Horvát iskolát végzett bunyevác leány, irodai munkára keresetlik. Cim a kiadóban. 582

Tanonc felvétetik, Epstein Sándor fűszer-, festék- és rövidáru kereskedésében VI., Praška ulica 48. 446

Motorkezelésben is jártas gépész és kovács április 15-re állást keres. Kövágó Ferenc, Velika Kikinda, Draxler-tanya. 458

Képzett, ügyes, megbízható ápolónő azonnal felvétetik dr. Wilhelm, Paja Kujundžića 13. 459

Huzhónapos fiúhoz gyermekgondozónőt keresek, ki a gyermek gondozását, vele való foglalkozást tökéletesen érti és hasonló állásban már volt. Varráshoz értők előnyben. Fényképes ajánlatok, fizetési igény megjelölésével Vértess Adolf Staribečej címre küldjendők. 500

Vaskereskedőket, nőtlent aki szerb, német és magyar nyelven beszél, azonnali belépésre keresek. Schlemmer Johann vaskereskedő, Stanisic. 518

Szerb-német perfekt gyors- és gépirónőt keres Aromatika Novisad, Futoski put 37. 423

Deutsches intelligentes alteres Fräulein sucht Stelle zu einem Kinde oder zu intelligenter Familie als Stütze der Hausfrau. Anträge an H. B. Novisad, Vojvodjanska 29. 540

Úgyes műszövészd keresetlik állandó munkára. Jelentkezni Varga Flórián lendmaszt szövőgyár, Subotica. 544

VÉTEL-ELADÁS

Eladó olcsón fagymentes szőlőből, 1 vagon rizling bor Koszmann Niki, Mokrin. 612

Keresek megvételre keveset használt 30-35 HP. Stabli szivógázmotort. Lusztig Ignác gabonakereskedő B. Topola. 588

Írógép vétel, eladás, javítás és karbantartás szak-szerűen Gémesi egyedüli írógép-specialistánál, Subotica, Paja Dobanovackog ulica 8. 207

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbottás és címző katasztrófa esámít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívásútt jelölés leveleket továbbítanak. Kérdések-szövegekben válasszabdyeg melléklend.

Elsőrendű porosz kályhaszén I-a koksztűzifa Weiss Dezsőnél. Post. m. let. 407

Modern és st. lus butorokat továbbá a szakmába vágó összes munkákat készíti en az újonnan átépített műbutorgyárakban SIPOS FIAI Zrt. al. ut 3. Tele. on 205. Allandó raktár! 7340

Valódi trifaili kőszén szobafűtésre 56 dinár ártan 100 klónkint Suboticán kapható: Ádám Róbert, Bagl Mihály, Bartócs Miklós, Cifvaró Mihály, Dragó Vojko, Djelmis Gavro, Futó Máté, Gled Ármán, Konstantinović László, Kriszhaber Dező, Kriszhaber Gyula, Nojesk Géza, Pavleković Jován, Sipos Sándor, Szórád Lajos, Vászó Milán

Minden típusú autót sz. r. javít Arnold, Subotica. Poška ul. n. 8. és adaléva ul. 7

Naponta garantált friss TEAVAJ és mindenféle tejtermék. Triš és Todor. teje mé. e. keres' edése. Stros malinova ul. 21. Halpiae

Tűzifa I-a bükk gyertyán kevert és kemény hulladék továbbá

Naponta friss pörkölt kávé csak Sugár Manónál

kokszt legalcsóbb napi árak mellett Vujković J. és Társa cégnél szereshető be. Tel. 6-69. ukičeva 41. sz.

Naponta friss szappanfőzési berendezés nagy kazánokkal olcsón eladó Heller Mór, Vel-Bre e. e. 51

Nélkülözhetetlen bírák-, ügyvédek- és jogászoknak! Dr. Stevan Miklian hadbíró-főhadnagy

Vazduhoplovno pravo (A légi közlekedési jog) című könyvet. A könyv írója a légi közlekedésről szóló törvényjavaslat megszerkesztésében mint előadó vett részt s ez a tény is demonstrálja, hogy a könyv szakszerűen van megírva. A 230 oldalas könyv a belöldi és nemzetközi légi közlekedési jogot tárgyalja és részletesen foglalkozik többek között az alábbi kérdésekkel: A repülőterek és légikikötők és a kisajátítási jog-tilalmak a légi közlekedésben; tiltott területek; anyagi felelősség; léghajózási vétségek és kihágások stb. A könyvet 50 dinár előzetes beküldése mellett portómentesen szállítja a Bácsme gyei Napló könyvostálya

Eladó olcsó árban egy szalon, villanyluster, Boskalic ulica 17. 597

Eladó 450 hektó bor finom, édes és tizes mint a csók, továbbá kétszer főzött finom törköly, kisebb tételekben is. Azonkívül eladó 25 kis hold szőlő. Juhász Pál, Kraljevbrag. 13587

Város alatt lévő 50 hold prima minőségű föld 2-3 év alatt való lefizetésre eladó. Cim a kiadóban. 387

Házamat fűszerüzlettel, ital-méréssele, jóforgalmu helyen azonnali eladom. Bozókó Mihály, Stari Bečej. 396

Világhírd Hessler-malom 0-ás lisztekkel legolcsóbb napi árban szállít. Fuchs József, Senta. 495

Olcsón eladó kétfonnás Ford teherautó és egy hatuléses, 35 HP Austro-Fiat kocsi. Felvilágosítással szolgál L. Revesz, Dolnja Lendava. 512

Takarékthely, teljesen jókarban, közepes nagyságu, jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 56

Modern hálószoba, előszoba, konyha és többféle butorok-sürgösen eladó, eset leg beltéri kétszobás lakással együtt átadó. Cim a kiadóban. 555

Zongora, rövid, keresztthuros, alig használt eladó. Érdelkődni Strossmajerova 22 házmesternél. 575

Citroen autó, csukott, teljesen jókarban, 37.000 dinárért eladó. Zagyva Jenő Palič. 445

Vennék 6-8 HP huzatos gőzlokomobil. Fordson-traktort, kézzel Máv cséplőszekrényt Pértsi Vendel, Filipovó. 584

Olcsó koszt és lakás kapható fiatal emberek részére (iparos és kereskedő) özv. Grünénál, Stipe Grgića ulica 15. 104

Cséplőgép-garnitúrát, 8 HP Máv magánjáró, becsérelném golyós cséplőert, esetleg eladnám. Beretka György, Mol, Bácska. 556

VÁROSI MOZI

Hétfő - szerda
1 Film-ujság
2. AZ OKOS ORVOS komédia
3. TITANIC (Az álmok városa) Főszereplők: George O'Brien, Virginia Vally

Ujdonság! Ujdonság! Kiváló finom fagyűműbes! Spanyol narancs prima steyer alma továbbá az összes déligyűmők: citrom, mandarin, maróni, jánoskenyér, mazsola, füge, datolya, stb. meglepően olcsó áron s erehelő be. Minacsek és Almási cégnél Subotica, Zrljnjski trg 14 617

KÜLÖNFÉLE

Szabotica állomás előtt 3 halas kosár oxigénnel együtt elveszett. Megtalálójára jutalomban részesül. Cim a kiadóhivatalban. 608

Kovácsmühely, lakással, 40 éves vevőkörrel, kiadó. Érdeklődni lehet Francia Józsefnél, Svilojevó. 616

Butorozott szoba különbejárattal Bárány-szálló közbeben azonnala kiadó. Cim a kiadóban. 589

Csinosan butorozott szoba a beltérben kiadó. Cim a kiadóban. 601

Tongerésztiszt, garzon lakást keres. Cim a kiadóban. 522

Ha reumátiától szabadulni akar, használja a világ-szerzte elismert póstyéni iszapot. Kapható gyógyszer-tárakban és drogeriákban. Postai szétküldés Blum gyógyszer-tár, Szubotica, főpostával szemben. Kérjen prospektust. 375

Angol nyelvórát adok olcsón, kitűnő módszerrel. A sikert garantálom. Stanolović, Halasli put 56. 510

Hotel Srpska Krna Požarevac, öregség miatt bérbe-adó. Biztos existencia, Konkurenciamentes. Felvilágosítással szolgál Riszó Kolonjusz tulajdonos. 572

Utazó urak! Požarevacban, a Hotel Srpska Krna étteremben 20% engedmény. Újonnan berendezett, jól fűthető meleg szobák. Szalonzene. Fürdők. Riszó Kolonjusz tulajdonos. 573

Munkakönyvet Zagreb és Vinkovci között elvesztetem. Kérem a becsületes megtalálót, hogy küldje a munkakönyvetem keltés-gemre az Adai Ipartestület-hez. Vujković Ilija kovács-ségéd Mol, Bačka. 517

Kétszobás modern lakás, mellékhelyiségkel uj házban kiadó. Pukovićeva ul. 36. Párhuzamos ut, Mária-kép mellett levő ucca, Djo-nović. 360